

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

08.01.2026

ATZINUMS 11.19/AP/137/2026

par derīgo izrakteņu (smilts) ieguvei atradnes “Asni” īpašumos “Ūdenskrātuve Asni” un “Ādažu novada meži”, Ādažu pagastā, Ādažu novadā IVN ziņojumu

Derīgs līdz 2029. gada 8. janvārim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Ādažu novada pašvaldības aģentūras “Carnikavas komunālserviss”, reģ. Nr. 90001691745, juridiskā adrese: Stacijas iela 7, Carnikava, Carnikavas pagasts, Ādažu novads, LV-2163; e-pasts: komunalserviss@carnikava.lv; tel. 67993705 (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Enviroprojekts”, reģ. Nr. 40003683283, juridiskā adrese: Mazā Nometņu iela 31, Rīga, LV-1002, tālr. 29262684; elektroniskā pasta adrese: info@enviro.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Valsts vides dienestā¹:

2023. gada 26. aprīlī Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums smilts ieguvei smilts atradnē “Asni” nekustamā īpašuma “Ūdenskrātuve “Asni”” (kadastra Nr. 8044 006 0034) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034 un 8044 006 0107 un nekustamā īpašuma “Ādažu novada meži” (kadastra Nr. 8044 010 0098) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0094 Ādažu pagastā, Ādažu novadā. Ziņojuma aktualizētā redakcija Dienestā iesniegta 2023. gada 8. septembrī, Izstrādātājas vēstule Nr. 73/10-23² 2023. gada 3. oktobrī, Izstrādātājas vēstule Nr. 89/12-23 ar pielikumiem³ 2023. gada

¹ Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojumu Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” ar 2025. gada 1. oktobri Valsts vides dienests ir Enerģētikas un vides aģentūras funkciju pārņēmējs. Tādēļ atzinumā tekstā turpmāk tiek lietots tikai saīsinājums “Dienests”, neskatoties uz to kura iestāde (Vides pārraudzības valsts birojs, Enerģētikas un vides aģentūra, Valsts vides dienests).

² Vēstulē sniegtas atbildes uz institūciju viedokļiem par Ziņojuma aktualizēto redakciju.

³ Vēstulē norādīts, ka Dienests 2023. gada 12. decembra vēstulē Nr. 5-01/1496/2023 un Dienesta iepriekš sūtītajās vēstulēs norādītā papildināmā precizējamā informācija ir jau iestrādāta Ziņojuma aktualizētajā redakcijā.

19. decembrī. Ziņojuma papildinātā redakcija Dienestā iesniegta 2024. gada 9. maijā un 23. maijā.

Ziņojuma pārstrādātā redakcija (turpmāk – Ziņojums) Dienestā iesniegta 2025. gada 22. jūlijā. Dienests 2025. gada 26. septembrī Ierosinātajai un Izstrādātajai nosūtīja vēstuli Nr. 10.4/1753/2025-N “Par ietekmes uz vidi ziņojumu” (turpmāk - Vēstule Nr. 10.4/1753/2025-N), kurā lūdz papildināt Ziņojumā ietvertu vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz teritorijā konstatētajām dabas vērtībām. Ierosinātāja ar 2025. gada 27. novembra vēstuli Nr. ĀNP/1-12-1/25/1786⁴ “Par iesnieguma pieprasījumu atzinuma par ietekmes uz vidi novērtējuma atradnei “ASNI” ziņojuma saņemšanai” (turpmāk – Vēstule Nr. ĀNP/1-12-1/25/1786) informēja, ka tās ieskatā Ziņojuma papildinājumi vairs nav iespējami, un lūdza Dienestu izsniegt atzinumu par Ziņojumu, pamatojoties uz līdz šim Dienestā iesniegto informāciju.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgā izrakteņa – smilts ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Smilts atradne “Asni” (turpmāk – Atradne) nekustamā īpašuma “Ūdenskrātuve “Asni”” (kadastra Nr. 8044 006 0034) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034 un 8044 006 0107 (turpmāk arī – Īpašums “Ūdenskrātuve “Asni””) un nekustamā īpašuma “Ādažu novada meži” (kadastra Nr. 8044 010 0098) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0094 (turpmāk arī – Īpašums “Ādažu novada meži”) Ādažu pagasts, Ādažu novads (turpmāk kopā saukti arī – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts ir derīgā izrakteņa (smilts) ieguve Atradnē, kas izvietota Īpašumā “Ūdenskrātuve “Asni”” un Īpašumā “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā, Ādažu novadā.
- 3.1.2. Īpašumu “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” īpašniece ir Ādažu novada pašvaldība.
- 3.1.3. Paredzēto darbību plānots veikt Darbības vietā esošajos nekustamajos īpašumos, kuru kopplatība ir 41,94 ha. Paredzēto darbību sākotnēji tika plānots veikt gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa visā Atradnes teritorijā, taču izvērtējuma gaitā izstrādājamā platība samazināta līdz aptuveni 30 ha.
- 3.1.4. Saskaņā ar Derīgo izrakteņu (izņemot pazemes ūdeņus) atradnes pasi (turpmāk – Atradnes pase) (Ziņojuma 1. pielikums) kopējais smilts krājumu daudzums Atradnes teritorijā ir 5272,48 tūkst. m³, no kuriem 1023 tūkst. m³ jeb 19,4 % atrodas virs gruntsūdens līmeņa, bet 4247 tūkst. m³ jeb 80,6 % - zem tā. Ūdens atsūkņošana un novadīšana ārpus karjera teritorijas nav paredzēta. Paredzētās darbības ietvaros plānots iegūt līdz 130 tūkst. m³ smilts gadā. Atradnē paredzēta arī minerālo materiālu maisījuma ražošana: minerālo

⁴ Dienestā reģistrēta 2025. gada 2. decembrī reģ. Nr. 11828/AP/2025.

materiālu skalošana.

- 3.1.5. Pamatojoties uz Ādažu novada pašvaldības 2022. gada 31. janvāra iesniegumu “Par paredzētās darbības iesniegumu” Paredzētajai darbībai Dienests ar 2022. gada 2. marta lēmumu Nr. 5-02/6/2022 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” piemēroja ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī - IVN) procedūru. IVN procedūra Paredzētajai darbībai piemērota pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 7. pantu, 14.¹ panta 1.¹ daļu, šā likuma 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 25. punktu.
- 3.1.6. Dienests 2022. gada 27. aprīlī izdeva Programmu Nr. 5-03/13 “Ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni” īpašumos “Ūdenskrātuve Asni” un “Ādažu novada meži”, Ādažu pagastā, Ādažu novadā” (turpmāk arī – Programma). Programma derīga līdz 2027. gada 27. aprīlim.
- 3.1.7. IVN gaitā - 2023. gada 25. oktobrī Dienestā tika iesniegts Ādažu novada pašvaldības 2023. gada 24. maija Lēmuma Nr. 198 “Par funkciju piekrišanu ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā” (turpmāk – Lēmums Nr. 198)⁵ noraksts, ar kuru nolemts noteikt funkciju nodalījumu Paredzētās darbības – derīgo izrakteņu ieguves atradnē “Asni”, īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži”, Ādažu pagastā, Ādažu novadā, IVN procedūrā. Ar Lēmumu Nr. 198 noteikts, ka Ādažu novada pašvaldības aģentūra “Carnikavas komunālserviss” organizē un veic IVN izvērtēšanu, atsauksmju vai atzinumu par ziņojumu, kā arī priekšlikumu ziņojuma pilnveidošanai un obligāto nosacījumu sniegšanu paredzētās darbības veikšanai; citas likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” ierosinātajai noteiktas darbības un pienākumus, ciktāl tas neskar Paredzētās darbības akcepta lēmuma pieņemšanu. Savukārt Ādažu novada pašvaldība pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Dienests neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti ietvert Darbības vietas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas apstākļu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un kurš ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Dienests tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos Darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šā atzinuma sadaļās.
- 3.2.2. Atradne atrodas Ādažu pagastā, Ādažu novada D daļā, kas D robežojas ar Ropažu novada Garkalnes pagasta teritoriju (Ziņojuma 2.2. un 2.4. attēls). Paredzētās darbības teritorija robežojas ar valsts, pašvaldības un juridisko personu nekustamo īpašumu zemēm. Atradnes teritoriju no R un Z aptver Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk - NBS) Ādažu poligona (turpmāk arī – Ādažu poligons) teritorija. D-DR Atradne robežojas ar smilts atradnes “Autiņi” teritoriju (nekustamā īpašuma “Autiņi” (kadastra Nr. 8044 006 0061) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0061).
- 3.2.3. Darbības vieta atrodas ārpus blīvi apdzīvotām teritorijām. Ādažu novada un Ādažu pagasta centrs Ādaži atrodas ~ 8 km uz DR no Paredzētās darbības teritorijas robežas, bet Ropažu novada Garkalnes pagasta centrs Garkalne - ~ 7 km uz DR. D ~ 1,2 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas atrodas Ilķenes ciems, kurā galvenokārt atrodas savrupmāju apbūve. Aptuveni līdz 500 m attālumā no Atradnes teritorijas atrodas divas viensētas - “Asni” un “Skujbētiņi” (Ziņojuma 5.1. tabula). Lielākā attālumā atrodas arī citas viensētas (Ziņojuma 5.1. attēls).

⁵ Lēmums Nr. 198 pieņemts, jo Novērtējuma likuma 3. panta 8. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātājs, lai tiktu novērsts interešu konflikts, nedrīkst pieņemt paredzētās darbības akcepta lēmumu.

- 3.2.4. Piekļuve Darbības vietai iespējama, izmantojot esošo autoceļu infrastruktūru - no tehnoloģiskā laukuma līdz Putraimkalna ceļam (pašvaldības ceļš) un tālāk pa Ilķenes ceļu (pašvaldības ceļš) Kadagas virzienā (Ziņojuma 2.11. attēls). Ilķenes ceļa posms līdz pat Kadagas ceļam šķērso Ādažu poligona teritoriju. Lielākais ceļa posms ir klāts ar asfalta segumu. Tikai neliela daļa – 0,78 km (200 m no tehnoloģiskā laukuma līdz Putraimkalna ceļam un 580 m garš Putraimkalna ceļa posms), ir klāta ar grants segumu.
- 3.2.5. Saskaņā ar Atradnes pasi (Ziņojuma 1. pielikums) Atradnē izpētīti un ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas 2020. gada 8. decembra lēmumu (protokols Nr. 89) akceptēti šādi atlikušie N kategorijas ģeoloģiski izpētītie derīgā izrakteņa krājumi (krājumu stāvoklis uz 05.08.2020): 5272,48 tūkst. m³ smilts (1023 tūkst. m³ jeb 19,4 % virs gruntsūdens līmeņa, 4247,21 tūkst. m³ jeb 80,6 % zem gruntsūdens līmeņa), no kuriem 231,05 tūkst. m³ smilts krājumu ietilpst aizsargjoslā ap valsts aizsardzības objektiem, 372,76 tūkst. m³ smilts krājumu ietilpst autoceļa PC53 aizsargjoslā un 1,16 tūkst. m³ smilts krājumu ietilpst aizsargjoslā ap vietējas nozīmes ģeodēziskā tīkla punktu. Aizsargjoslas savstarpēji pārklājas. Derīgā slāņa biezums variē no 5,5 -19,01 m, vidēji – 12,60 m. Atradnē esošo smilts krājumu izmantošanas iespējas ir autoceļu būvniecība un uzturēšana, ceļa drenējošā slāņa izbūve, izmantošana būvniecībā kā betona sastāvdaļa, materiāls pamatu un pamatņu izbūvei, uzbērumu veidošanai un citiem mērķiem.
- 3.2.6. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē atrodas vairākas smilts un smilts-grants atradnes (Ziņojuma 5.2. attēlu). Tuvākā no tām, kuru izstrādājot iespējamas arī summāras ietekmes ar Paredzēto darbību, ir atradne “Autiņi”⁶, kas robežojas ar Atradni tās D daļā. Pārējās identificētās atradnes atrodas Gaujas upes kreisajā krastā, kas no hidroģeoloģiskā viedokļa uzskatāma kā robežšķirtne, līdz ar to nav sagaidāms, ka minēto atradņu ietekme ar Paredzēto darbību summēsies. Saskaņā ar LVĢMC uzturētajā Zemes Dzīļu informācijas sistēmā pieejamo informāciju smilts atradnē “Autiņi”⁷ 27,64 tūkst. m² platībā ir akceptēti atlikušie N kategorijas smilts krājumi 209,17 tūkst. m³ apjomā, tostarp 117,95 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa.
- 3.2.7. Atbilstoši spēkā esošajam Ādažu novada teritorijas plānojumam (3.1 redakcija)⁸ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Īpašumam “Ūdenskrātuve “Asni”” noteikts funkcionālais zonējums *Rūpnieciskās apbūves teritorija* (R3), bet Īpašumam “Ādažu novada meži” – *Mežu teritorija* (M). *Rūpnieciskās apbūves teritorijas* (R3) viens no teritorijas galvenajiem izmantošanas veidiem ir derīgo izrakteņu ieguve (13004), savukārt *Mežu teritorijā* (M) derīgo izrakteņu ieguve noteikta kā viens no teritorijas papildizmantošanas veidiem (*Derīgo izrakteņu ieguve (13004): veicot zemes atmežošanu*). Papildus pie *Mežu teritoriju* (M) izmantošanas noteikts, ka derīgo izrakteņu ieguves gadījumā jāievēro *Rūpnieciskās apbūves teritoriju* (R3) noteikumi. Paredzētās darbības teritorijas funkcionālais zonējums attēlots Ziņojuma 2.2. attēlā.
- 3.2.8. Ņemot vērā minēto, kā arī saskaņā ar Ziņojumu, realizējot Paredzēto darbību, Darbības vietā esošajā Īpašumā “Ādažu novada meži” būs nepieciešama atmežošana 14,43 ha platībā.
- 3.2.9. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas virszemes ūdensobjekti ietilpst

⁶ Saskaņā ar Dienestam pieejamo informāciju Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde 2020. gada 5. jūnija sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā pieņēma lēmumu Nr. RI20SI0043, ar kuru SIA “RIAS”, reģistrācijas Nr. 40103112973, paredzētajai darbībai - derīgo izrakteņu (smilts) ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Autiņi”, piemērota IVN procedūra. Pamatojoties uz SIA “RIAS” 2020. gada 3. jūlija iesniegumu Nr. b/n (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1115), IVN procedūra minētajai paredzētajai darbībai pārtraukta.

⁷ Pieejams - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema>.

⁸ Pieejams - https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_11127.

Gaujas sateces baseina apgabalā (Ziņojuma 3.4. attēls). Saskaņā ar VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” uzturēto Meliorācijas kadastra informācijas sistēmu⁹ Darbības vietā neatrodas ne meliorācijas sistēmas, ne arī meliorācijas infrastruktūras būves (Ziņojuma 3.2. attēls). Tuvākā upe ir Gauja (ŪSIK kods 52:01), kas atrodas ~ 0,9 km uz D no Darbības vietas. Saskaņā ar Ziņojumu ~ 300 m uz R un 600 m uz Z no Atradnes teritorijas atrodas kolektorgrāvji, kas savāc ūdeņus no blakus teritorijām un tālāk novada Gaujā. Atradnes teritorijā atrodas dīķi (Īpašums “Ūdenskrātuve “Asni”” zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034), kas izveidojušies smilšu ieguves rezultātā¹⁰ (Ziņojuma 3.3. attēls). Ārpus Atradnes esošie tuvākie dīķi atrodas ~ 0,90 -1,5 km uz D no Darbības vietas viensētu “Skujbētiņi”, “Asni” un “Mazā Lagūna” teritorijās.

- 3.2.10. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu un LVĢMC Latvijas plūdu riska un plūdu draudu kartēm¹¹ Darbības vieta neatrodas applūstošā teritorijā.
- 3.2.11. Detalizēts Darbības vietas un tās apkārtnes hidroģeoloģisko apstākļu raksturojums sniegts Ziņojuma 6. pielikuma 2.3.1. nodaļā, no kuras izriet, ka Paredzētās darbības teritorijas apkārtne aktīvās ūdens apmaiņas (saldūdens) zonas vidējais biezums ir ap 360 m. To veido gruntsūdeņi un spiedienūdeņi. Gruntsūdens horizonta biezums atradnes teritorijā mainās no 8,7 līdz 13,6 m, vidēji - 10,5 m. Gruntsūdens iegul 1,2 – 6,3 m dziļumā no zemes virsmas. Gruntsūdens līmeņa svārstības ir ļoti tuvas dabiskajām sezonālajām un daudzgadīgajām svārstībām, kuru amplitūda Atradnes apkārtne var sasniegt 1 m. Reģionālā gruntsūdens plūsma vērsta uz DR Gaujas virzienā. Zem derīgā smilts slāņa iegul ūdeni vāji caurlaidīgie glacigēnie (morēnas) nogulumi, kas veido arī sprostsblāni, kas apgrūtina gruntsūdens horizonta hidraulisko saistību ar pamatiežu spiedienūdens horizontiem. Attiecīgi galvenais Paredzētās darbības ietekmējamais ūdens horizonts, kā arī galvenais ūdens horizonts, kas nosaka pazemes ūdeņu pieteci karjerā, ir gruntsūdens horizonts, zem kura iegul arī daļa derīgā materiāla. Savukārt zem sprostsblāņa iegul augšdevona Gaujas svītas smilšakmeņi (D₃g), kas veido pirmskvartāra spiedienūdeņu jeb artēzisko ūdeņu horizontu. Artēzisko ūdeņu atslodze notiek Baltijas jūrā, attiecīgi to plūsmas vērsta Z-ZR virzienā.
- 3.2.12. No Ziņojuma 6. pielikuma 25. lpp. sniegtās informācija izriet, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā nav reģistrētu ūdens ņemšanas vietu un dabisku pazemes ūdens avotu, bet tuvākās viensētas - “Skujbētiņi” un “Asni”, atrodas 600–650 m uz DR un DA no Atradnes. Tuvākā pazemes ūdensgūtne, kas atrodas Gaujas labajā krastā, ir ūdensgūtne “Gaujas-1” (LVĢMC urbumu datubāzes Nr. 343), kas atrodas ~ 3 km uz DR no Paredzētās darbības teritorijas.
- 3.2.13. Paredzētās darbības un tās apkārtējās teritorijas ģeoloģiskās uzbūves, tostarp teritoriju veidojošo nogulumu raksturojums sniegts Ziņojuma 3.1. nodaļā. Detalizēts derīgā izrakteņa un segkārtas raksturojums sniegts Ziņojuma 3.3. nodaļā. Kopumā teritorijā dominē smilšaini nogulumi, kas radušies augšējā pleistocēnā jeb leduslaikmetā un holocēnā jeb pēcleiduslaikmetā (Ziņojuma 3.1. attēls). Kvartāra nogulumu biezums Atradnes apkārtne ir līdz 20–30 m. Derīgo izrakteņu slāņkopu tā augšējā daļā veido eolie nogulumi (vQ₄) - smalka līdz vidēji rupja smilts. Zem eolajiem nogulumiem iegul Baltijas ledus ezera baseina glaciolumniskie nogulumi (glQ₃bl) - smalka līdz rupja smilts, ar retu grants graudu piejaukumu. Savukārt zem smilts slāņa iegul un derīgā slāņa paslāni veido glacigēnie nogulumi (glQ₃lv) – morēnas smilšmāls. Zem kvartāra nogulumu segas ~ 30–50 m zjl.

⁹ Pieejama - <https://www.melioracija.lv/?loc=540414:308053:1>.

¹⁰ Saskaņā ar Ziņojumu pēc vēsturiskajām ortofotokartēm secināts, ka smilts ieguve šajā daļā notikusi laikposmā, kas aptver 2007.–2011. gadu, jo no 2011. gada teritorijā konstatējama ūdenskrātuves pakāpeniska izveidošanās.

¹¹ <https://geodata.lv/gmc.lv/portal/apps/webappviewer/index.html?id=8cee7f5e1e26458bbc23275bd79a6ec2> (skatīts 09.07.2024.)

ieguļ augšdevona Gaujas svītas nogulumieži (D_3g) – smilšakmeņi ar aleirolīta un māla starpslāņiem.

- 3.2.14. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vieta neatrodas paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalā. Atradnes inženierģeoloģiskie apstākļi raksturoti kā labvēlīgi turpmākai tās izstrādei. Atradnes teritorijā un tās apkārtnē identificēti vairāki mūsdienu ģeoloģiskie procesi – nogāžu procesi, pārpurvošanās procesi, iežu tiksotropijas īpašības un vēja erozija, kas detalizēti aprakstīti Ziņojuma 3.1. nodaļā.
- 3.2.15. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT), tajā neatrodas mikroliegumi. Tuvākā ĪADT, kam noteikts arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – *Natura 2000*) statuss, ir aizsargājamo ainavu apvidus “Ādaži” (turpmāk – AAA *Ādaži*) (kods: LV0600800), kas saskaņā ar Ziņojumā norādīto, mērot līdz tuvākajam punktam, atrodas 280 m uz Z no Atradnes robežas. Aptuveni 80 % AAA *Ādaži* teritorijas pārklājas ar Ādažu poligona teritoriju. Savukārt tuvākais mikroliegums, kas izveidots meža biotopa 9180* *Nogāžu un gravu meži* aizsardzībai (ID 184378) atrodas ~ 1,8 km uz DR no Atradnes.
- 3.2.16. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju un tajās esošo biotopu, kā arī augu sugu izvērtējumu veikusi sertificēta sugu un biotopu eksperte S. Elksne¹² (turpmāk – Sugu un biotopu eksperte), sniedzot par to atzinumu 2022. gada 29. jūlijā un tā papildinājumus 2023. gada 21. jūnijā un 2024. gada 8. maijā. Savukārt 2025. gadā 23. aprīlī¹³ Sugu un biotopu eksperte sniegusi atzinuma papildinājumu, kurā sniegts novērtējums par Paredzētās darbības ietekmi uz gruntsūdeņu pazeminājuma zonā esošajiem aizsargājamiem biotopiem *Natura 2000* teritorijā (Ziņojuma 3. pielikums). Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertes atzinumu un Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) uzturētās dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk - datu sistēma “Ozols”)¹⁴ pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijā konstatēti divi ES nozīmes īpaši aizsargājami biotopi - 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*, kas aizņem 24,97 ha lielu platību, ir arī Latvijas īpaši aizsargājamais biotops¹⁵ un ES prioritārās nozīmes biotops¹⁶, un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*, kas aizņem 5,18 ha lielu platību, un arī atbilst Latvijas īpaši aizsargājamam biotopam¹⁷.
- 3.2.17. Darbības vietas ornitofaunas un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto darbību ietekmes uz to izvērtējumu veicis sertificēts sugu un biotopu eksperts G. Grandāns¹⁸ (turpmāk - Ornitologs), sniedzot par to atzinumu 2022. gada 3. oktobrī un tā papildinājumus 2024. gada 7. maijā. Atzinuma papildinājumus Ziņojuma pārstrādātajai redakcijai Ornitologs sniedzis 2025. gada 14. maijā (Ziņojuma 4. pielikums). Saskaņā ar Ornitologa atzinumu, analizējot pieejamos datus par teritorijā un tās apkārtnē iepriekš veiktiem ornitofaunas novērojumiem, Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē konstatētas

¹² Eksperta sertifikāts Nr. 120, specializācija - biotopu grupas “jūras piekraste, meži un virsāji, purvi, zālāji”, sertifikāts derīgs līdz 03.08.2027.

¹³ Dokumenta elektroniskās parakstīšanas datums 17.09.2025.

¹⁴ Pieejama: <https://ozols.gov.lv/pub>.

¹⁵ Atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr. 350 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 350) pielikumam minētais ES nozīmes aizsargājamais biotops atbilst Latvijā aizsargājamam biotopam 6.2. *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*.

¹⁶ Atbilstoši Ministru kabineta 2006. gada 21. februāra noteikumu Nr. 153 “*Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 153) pielikumam.

¹⁷ Atbilstoši Noteikumu Nr. 350 pielikumam minētais ES nozīmes aizsargājamais biotops atbilst Latvijā aizsargājamam biotopam 1.9. *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*.

¹⁸ Eksperta sertifikāts Nr. 061, specializācijas – biotopu grupas “*meži un virsāji; zālāji; purvi*” (pagarināts līdz 25.07.2026.), sugas un sugu grupas “*putni*” (pagarināts līdz 15.02.2029.); sugas un sugu grupas “*sēnes*” (derīgs līdz 29.08.2029.), sugas un sugu grupas “*ķērpji*” (derīgs līdz 24.03.2026.)

tādu īpaši aizsargājamu putnu sugu kā mazais dūkuris *Tachybaptus ruficollis*, pupuķis *Upupa epops* un zaļā vārna *Coracias garrulus* ligzdošanas vietas, kā arī veikti vēl citu īpaši aizsargājamu putnu sugu novērojumi. Darbības vietas apkārtne (līdz 500 m attālumā no Atradnes robežas) atrodas ūpja *Bubo bubo* un urālpūces *Strix uralensis* aizsardzībai prioritāri nozīmīgas teritorijas. Ornitologs Paredzētās darbības teritorijā konstatējis divas īpaši aizsargājamu putnu sugas – brūno čaksti *Lanius collurio* un sila cīruli *Lullula arborea*. Detalizētāka informācija sniegta Ziņojuma 4. pielikuma faila *Putnu atzinums.edoc* 4. nodaļā, sugu novērojumi kartogrāfiskajā materiālā attēloti Ziņojuma 4. pielikuma failā *Pielikums.pdf*. Darbības vietā nav konstatētas īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības plānos “Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bīkšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns”¹⁹ un “Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns”²⁰ identificētas pūču un dzeņu sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgas teritorijas.

- 3.2.18. Ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto ietekmju novērtējumu uz abiniekiem un rāpuļiem veicis sertificēts sugu un biotopu eksperts A. Čeirāns²¹ (turpmāk – Abinieku un rāpuļu eksperts), sniedzot par to atzinumu 2022. gada 5. jūnijā (Ziņojuma 5. pielikums). Saskaņā ar datu sistēmā “Ozols” pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijā un tās tuvākajā apkārtne (ne tālāk par 20–30 m no tās robežām) ir identificētas trīs īpaši aizsargājamo abinieku un rāpuļu sugu atradnes (Ziņojuma 3.6. attēls) - sila ķirzakas *Lacerta agilis*, brūnais varžkrupis *Pelobates fuscus* un smilšu krupis *Epidalea calamita*. Saskaņā ar Abinieku un rāpuļu eksperta atzinumu Paredzētās darbības teritorijā šo aizsargājamo sugu klātbūtne netika apstiprināta teritorijas apsekojumu laikā dabā, taču piemēroto vairošanās vietu klātbūtnes dēļ, Abinieku un rāpuļu eksperta atzinumā pieļauts, ka sugas Paredzētās darbības teritorijā ir sastopamas.
- 3.2.19. Saskaņā ar Ziņojuma 3.5. nodaļā novērtēto gan Paredzētās darbības teritorijā, gan tai piegulošajā teritorijā, kurā atrodas derīgo izrakteņu atradne “Autiņi”, vēsturiski ir notikusi smilts ieguve, kas radījusi Darbības vietai un tās apkārtnē raksturīgo ainavu. Savukārt ~ 280 m attālumā uz Z no Darbības vietas esošajā ĪADT AAA *Ādaži* gadu desmitiem ilgu militāro mācību rezultātā ir izveidojusies specifiska lielā mērā neskarta ainava un Latvijas apstākļiem reti biotopi, kā rezultātā minētā teritorija 2004. gadā noteikta par aizsargājamo ainavu apvidu. Citas ainaviski un kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas vai objekti Paredzētās darbības teritorijas apkārtne nav konstatēti.
- 3.2.20. Saskaņā ar Dienesta Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā²² esošo informāciju plašā apkaimē ap Paredzētās darbības teritoriju identificētas četras piesārņotas un divpadsmit potenciāli piesārņotas vietas (Ziņojuma 2.5. attēls). Neviena no identificētajām piesārņotajām vai potenciāli piesārņotajām vietām neatrodas Darbības vietas tiešā tuvumā.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Ziņojumā vērtētais smilts ieguves risinājums sākotnēji paredzēja veikt smilts ieguvi visā Atradnes teritorijā (41,94 ha), taču izvērtējuma gaitā izstrādājamā platība samazināta par aptuveni 12 ha, līdz ar to plānotā darbība ietver smilts ieguvi aptuveni 30 ha lielā platībā.

¹⁹ Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029>.

²⁰ Pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-dzeni-2021-2030>.

²¹ Eksperta sertifikāts Nr. 27, specializācija – sugas, sugu grupas “abinieki, rāpuļi”, derīgs līdz 19.03.2024.

²² Pieejams – <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map>.

- 3.3.2. Smilts ieguve paredzēta ar atklāto derīgo izrakteņu ieguves paņēmieni, veicot ieguvi gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa. Smilts ieguvi plānots uzsākt no Atradnes DA daļas. Plānotais un Ziņojumā vērtētais maksimālās ieguves daudzums ir 130 000 m³ (208 000 t) gadā. Paredzētās darbības ietvaros plānots veikt arī derīgā izrakteņa šķirošanu/ skalošanu.
- 3.3.3. Pirms derīgo izrakteņu ieguves Darbības vietā visā tās platībā paredzēts veikt apauguma novākšanu, tostarp atmežošanu, kur nepieciešams – arī celmu raušanu un augsnes segkārtas noņemšanu. Noņemto augsnes segkārtu plānots novietot krautnēs (3–5 m augstumā) pa darbības laukuma perimetru pagaidu uzglabāšanai, bet vēlāk izmantot karjera rekultivācijā. Prognozētais segkārtas, tostarp augsnes, apjoms – 66 800 m³ (Ziņojuma 3.3. tabula).
- 3.3.4. Smilts ieguvi paredzēts veikt vairākās kāplēs, vienas kāples augstums plānots līdz 5 m. Veicot izstrādi zem gruntsūdens līmeņa, paredzēts izmantot divreizējās pārkraušanas metodi, izsmelto materiālu vispirms novietojot pagaidu krautnē ūdens notecināšanai un nožūšanai. Pēc tam, kad materiāls ir atūdeņots, tas tiek apstrādāts tāpat kā virs ūdens iegūtais materiāls. Veicot derīgā izrakteņa izstrādi zem gruntsūdens līmeņa, nav paredzēts veikt mākslīgu ūdens atsūknēšanu vai novadīšanu ārpus Darbības vietas.
- 3.3.5. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju karjera izstrādes procesā izveidojušos ūdenstilpi plānots veidot kā slēgtu sistēmu, kurā potenciāli radušos dabisko vielu (māla un putekļu daļiņu) uzduļķojums izgulsnēsies uz vietas esošajā ūdenstilpē. Precīzu šīs sistēmas risinājumu plānots izstrādāt derīgo izrakteņu ieguves projektā.
- 3.3.6. Iegūto smilti paredzēts transportēt uz tehnoloģisko laukumu tālākai apstrādei ar sijāšanas/ mazgāšanas iekārtu un/ vai krautnēm. Tehnoloģiskā laukuma platība paredzēta aptuveni 5 000 m² platībā, kurā ap 100 m² aizņems sijāšanas/ mazgāšanas iekārta. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai ar skalošanas iekārtu gadā paredzēts apstrādāt visu iegūto smilts daudzumu jeb 130 000 m³. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto karjerā nav paredzēta ilgstoša iegūtā materiāla uzkrāšana. Vienlaicīgi uzglabājamās smilts daudzums ieguves vietā nepārsniegs 5 000 t jeb 3125 m³, bet tehnoloģiskajā laukumā – 30 000 t. Paredzētās darbības iespējamā telpiskās organizācijas shēma pieejama Ziņojuma 2.6. attēlā.
- 3.3.7. Skalošanai nepieciešamo ūdeni paredzēts ņemt no jau esošās un ieguves gaitā aizvien pieaugošās ūdenstilpes (skat. arī šī atzinuma 3.3.4. punktu). Skalošanas iekārtu plānots izmantot tikai tad, kad būs sasniegts gruntsūdens līmenis. To plānots sasniegt agrīnā ieguves stadijā, jo smilts ieguve tiks uzsākta no Atradnes DA puses, kur ir pazemināts reljefs un minimāls slāņkopas biezums 4,3 m, kas ir piemērota vieta agrīnai gruntsūdens sasniegšanai. Ūdensapgādes urbumus ierīkot nav plānots. Arī pretputes pasākumu nodrošināšanai nepieciešamo ūdeni paredzēts ņemt no jau esošās un karjera izstrādes gaitā aizvien pieaugošās ūdenstilpes vai Darbības vietai tuvumā esošām ūdenstilpēm.
- 3.3.8. Attiecībā uz darbības organizāciju no Ziņojuma konstatējams:
- 3.3.8.1. Smilts ieguvi un iegūtā materiāla pārstrādi (sijāšanu/ skalošanu) paredzēts veikt periodiski pēc nepieciešamības, kas intensīvāk varētu notikt gada siltajā periodā un sasaluma periodā. Savukārt novērtējumā pieņemts, ka derīgo izrakteņu ieguve var notikt 12 mēnešus gadā, pieņemot, ka darbība notiks ~ 250 darba dienas, laika periodā no plkst. 7.00–19.00 (pieņemts, ka vidējais darbdienas garums būs 8 h dienā, 2080 h gadā).
- 3.3.8.2. Iegūtā materiāla izvešana paredzēta visu gadu. Visas gada laikā iegūtās smilts izvešana gada laikā iespējama ar 8667 autokravām, pieņemot, ka vidējais vienas kravas tilpums ir 15 m³ (saskaņā ar Ziņojumu šāda autotransporta intensitāte izmantota, veicot emisiju gaisā un trokšņa ietekmes novērtējumu). Lai veiktu derīgā izrakteņa pārvadāšana no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam, pieņemts, ka gada laikā tiks veikti

26 000 braucieni (kopā turp un atpakaļ) izmantojot 10 m³ ietilpības kravas automašīnas. Atbilstoši Ziņojuma 2.1. tabulā sniegtajai informācijai Paredzēto darbību karjerā nodrošinās 1 buldozers, 1 ekskavators, 2 frontālie iekrāvēji un 1 sijāšanas/ mazgāšanas iekārta (strādās 50 % no kopējā darba laika), kā arī 1 pašizgāzējs (16 t) (pārvadās iegūtā materiāla kravas no ieguves vietas uz tehnoloģisko laukumu).

- 3.3.9. Iegūtā materiāla izvešanai paredzēts izmantot standarta koplietošanas satiksmei paredzētas kravas automašīnas, kuru kravnesība 16–32 t. Izstrādātā materiāla pārvietošanu no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam ~ 0,7 km attālumā paredzēts organizēt pa karjera iekšējiem ceļiem, bet materiāla izvešanu – pa esošo pievedceļu no tehnoloģiskā laukuma līdz Putrimkalna ceļam (pašvaldības ceļš). Tālāk Ziņojumā vērtēti divi transportēšanas ceļi - Ilķenes ceļš un Vecstāles ceļš (Ziņojuma 2.10. un 2.11. attēls). Detālāk derīgā izrakteņa transportēšanas maršrutu izmantošanas iespējamība izvērtēta šī atzinuma 3.4.3. un 3.4.4. punktā.
- 3.3.10. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības teritorijā nav plānots izbūvēt jaunus infrastruktūras objektus, kā arī nav paredzēta jaunu palīgēku uzstādīšana.
- 3.3.11. Dzeramo ūdeni darbinieku vajadzībām plānots piegādāt uz līguma pamata. Sadržīves vajadzībām, noslēdzot līgumu ar attiecīgo pakalpojuma sniedzēju, plānots uzstādīt biotualetes. Nav sagaidāma sadzīves un ražošanas notekūdeņu rašanās. Atkritumu veidošanās vērā ņemamos apjomos netiek paredzēta. Radušos atkritumu apsaimniekošanu (sadržīves, bīstamie) paredzēts veikt saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un nodot uzņēmumiem, kas nodrošina to apsaimniekošanu.
- 3.3.12. Materiāla ieguvē un apstrādē izmantojamās tehnikas darbināšanai paredzēts izmantot dīzeļdegvielu. Tehnikas degvielas uzpildī paredzēts veikt tehnoloģiskajā laukumā. Gada laikā plānots uzpildīt līdz 150 t jeb 176 m³ dīzeļdegvielas. Darbības vietā paredzēts nodrošināt sorbentu vai naftas produktu absorbējošu paklāju glabāšanu iespējamai izlijušās degvielas vai eļļas savākšanai. Darbības vietā nav paredzēta degvielas uzglabāšana, kā arī izmantojamās tehnikas mazgāšana un remonts.
- 3.3.13. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietā esošo krājumu izstrādes ilgums (ieguvei virs un zem gruntsūdens līmeņa) ar plānoto maksimālo ieguves intensitāti 130 000 m³ gadā pārsniegs 40 gadus²³. Ņemot vērā, ka ieguves intensitāte un periodiskums būs atkarīgs no pieprasījuma, prognozēts, ka Atradnes izstrādes ilgums varētu būt arī lielāks.
- 3.3.14. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekmei uz gaisa kvalitāti būs neliela nelabvēlīga ietekme, kas saistīta galvenokārt ar putekļu emisijām. Izvērtējis Ziņojumā sniegto Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu (Ziņojuma 5.4. nodaļa), Dienests norāda, ka faktiskais gaisa piesārņojums atkarīgs no iegūstamā un pārstrādājamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī no nelabvēlīgiem apstākļiem, jo īpaši ilgstoša sausuma periodos. Lai arī gaisa kvalitātes novērtējumā secināts, ka pasākumi gaisa piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai nav nepieciešami, Ziņojuma 9. nodaļā ietverti pasākumi Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai - preptutes pasākumi - Atradnes piebraucamā un karjera iekšējo ceļu mitrināšana/ laistīšana vasaras karstajos un sausajos mēnešos; izejmateriālu kaudžu mitrināšana (pēc nepieciešamības); transportējamo kravu pārsegšana.
- 3.3.15. Novērtējot Darbības vietu un tās izvietojumu attiecībā pret tuvumā esošajiem jutīgajiem objektiem, noteiktas 15 dzīvojamo māju teritorijas, kuras atrodas ieguves vietas un

²³Tā kā Atradnes izstrādājamā platība IVN rezultātā tikusi samazināta, tad Dienests secina, ka arī ieguves ilgums Atradnes izstrādes gadījumā būtu mazāks nekā norādītais.

transportēšanas ceļa tuvumā. Divas Atradnei tuvākās dzīvojamās mājas “Asni” un “Skujbētiņi” (trokšņa ietekmes novērtējumā (Ziņojuma 8. pielikums) (turpmāk - *Trokšņa ietekmes novērtējums*) un tajā esošajās trokšņa izkļiedes kartēs attiecīgi apzīmētas kā uztvērēji Nr. 1 un Nr. 15) atrodas uz D no Atradnes un tajā paredzētā tehnoloģiskā laukuma, aiz derīgā materiāla transportēšanai paredzētā Putrainkalna ceļa. Ņemot vērā minēto, secināms, ka šajās dzīvojamo māju teritorijās transportēšanas un ieguves darbību radītais troksnis summēsies. Pārējās Ziņojumā vērtētās dzīvojamo māju teritorijas Ādažos (uztvērēji Nr. 2–Nr. 11) un Kadagā (uztvērēji Nr. 12–Nr. 14) neatrodas Paredzētās darbības radītā rūpnieciskā trokšņa ietekmes zonā.

- 3.3.16. Atbilstoši *Trokšņa ietekmes novērtējumā* norādītajam esošās situācijas (jeb fona) trokšņa līmenis dienas periodam noteikts mērījumu ceļā un Darbības vietas tuvumā vērtējams kā nenožīmīgs, jo Paredzētās darbības ietekmes zonā nav citu rūpniecisku objektu un autoceļu ar intensīvu satiksmi²⁴. Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekme novērtēta sliktākajam iespējamajam scenārijam. Tikai Paredzētās darbības radītās trokšņa ietekmes rezultāti apkopoti *Trokšņa ietekmes novērtējuma* 4. tabulas kolonnā 3. *situācija* un grafiski attēloti 5. pielikumā. Konstatējams, ka trokšņa izplatības rādiuss (līdz aptuveni 35 dB(A) līmenim) ap tehnoloģisko laukumu un ieguves teritoriju 1 ha platībā nepārsniedz 400 m. Nevienā no vērtētajiem jutīgajiem objektiem Paredzētās darbības radītais troksnis nepārsniedz normatīvos noteiktos robežlielumus. Augstākais transportēšanas radītais troksnis noteikts Ādažos, Gaujas ielas vērtētajā posmā, bet nevienā gadījumā tas nav noteikts augstāks par 49 dB(A).
- 3.3.17. Izvērtējot IVN ietvaros veikto summārā trokšņa novērtējuma rezultātus (attiecīgi *Trokšņa ietekmes novērtējuma* 4. tabulas kolonna 2. *situācija* un grafiskais attēlojums 4. pielikumā), Dienests secina, ka ar Paredzēto darbību netiks pasliktināta situācija transportēšanas ceļiem tuvākajās dzīvojamās mājās un to teritorijās (Ādažos, Gaujas ielā), kā arī netiks radītas jaunas pārsniegumu zonas. Tomēr ar piesardzību vērtējama situācija, ja Paredzētajai darbībai tuvākajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguvī vēlētos veikt vēl kāds zemes dziļu izmantotājs, jo īpaši, ja tiks izmantoti kopēji transportēšanas ceļi vai tiks palielināti ieguves un līdz ar to arī transportēšanas apjomi caur Ādažiem pa Gaujas ielu.
- 3.3.18. Īstenojot Paredzēto darbību un iegūstot smilti, neatgriezeniski tiks izmainīta arī Darbības vietas un apkārtnes ainava. Kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.19. punktā Paredzētās darbības teritorijā un tai piegulošajā (Paredzētās darbības teritorijas daļēji ieskaitā) smilts ieguves vietā “Autiņi” vēsturiski ir notikusi smilts ieguve. Ziņojumā vērtēts, ka tādejādi šāda ainava konkrētajā teritorijā jau ir ilglaicīga un pierasta, attiecīgi tikai palielināsies platība, kur dominē ar smilts ieguvī saistīta ainava. Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu aspektā lokāli ir sagaidāmas salīdzinoši ilgstošas negatīvas pārmaiņas, kuras mazināmas tikai ar rekultivācijas pasākumiem.
- 3.3.19. Teritorijas rekultivācijas projekts ir neatņemama derīgo izrakteņu ieguves projekta sastāvdaļa un Ierosinātājas pienākums tādejādi ir arī iespējami līdzsvarot un mazināt izmainītās ainavas negatīvos aspektus. Saskaņā ar Ziņojumu rekultivācijas pasākumi plānoti paralēli ieguvei un vēl vismaz 5 gadus pēc ieguves pabeigšanas atbilstoši rekultivācijas plānam. No Ziņojuma secināms, ka Darbības vietu galvenokārt plānots rekultivēt par ūdenstilpi. Tomēr precīzs rekultivācijas veids Ziņojumā nav izvēlēts.
- 3.3.20. Ņemot vērā, ka rekultivācijas rezultātā Darbības vietā, kā arī tai blakus esošajā atradnē “Autiņi”, visticamāk izveidosies ūdenstilpe, IVN ietvaros veikta hidroģeoloģisko režīmu

²⁴Saskaņā ar Ziņojumu esošā trokšņa līmeņa vērtējumā netiek ņemts vērā Ādažu Poligona radītais troksnis. Šāda pieeja atbilst Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

izmaiņu prognoze. Saskaņā ar diplomētas hidroģeoloģes T. Sorokinas (turpmāk – Hidroģeoloģijas eksperte) sniegto atzinumu (Ziņojuma 6. pielikuma 16. lpp.) hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze veikta, izmantojot hidroģeoloģisko modelēšanu, ņemot vērā gan savstarpējās, gan summārās iespējamās ietekmes uz hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņām. Iespējamās ietekmes uz hidroģeoloģisko režīmu prognoze sagatavota trim dažādiem scenārijiem jeb variantiem: *1. variants* - Atradnes teritorijas rekultivācijas ietekme uz hidroģeoloģisko režīmu; ūdenstilpes platība ~ 418,52 tūkst. m²; *2. variants* - atradnes “Autiņi” teritorijas rekultivācijas ietekme uz hidroģeoloģisko režīmu; ūdenstilpes platība ~ 27,64 tūkst. m² un *3. variants* – Atradnes un atradnes “Autiņi” teritoriju rekultivācijas iespējamā ietekme uz hidroģeoloģisko režīmu; ūdenstilpju kopējā platība ~ 446,16 tūkst. m².

- 3.3.21. No Hidroģeoloģijas ekspertes sniegtā novērtējuma izriet, ka kopumā gan Paredzētās darbības, gan summārā ietekme ar atradni “Autiņi” uz apkārtnes hidroģeoloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, rekultivējot atradnes par ūdenstilpēm, nav būtiska. Tādējādi novērtēts, ka kopumā ne derīgo izrakteņu ieguves laikā, ne pēc tās, veicot Atradnes rekultivāciju par ūdenstilpi, ietekme uz hidroģeoloģisko un hidroģeoloģisko režīmu būs izplatīta tikai lokāli ap Atradni. Saskaņā ar novērtēto nevienā no modelētajiem variantiem netiek prognozēta ietekme uz apkārtējo viensētu ūdensņemšanas vietām (grodu akas), jo tuvākās viensētas “Skujbētiņi” un “Asni” atrodas 600 – 650 m uz DR un DA no Atradnes, t.i., ārpus prognozētās Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā teorētiski apskatītas divas zem gruntsūdens līmeņa esošā derīgā materiāla ieguves tehnoloģiskās alternatīvas:

3.4.1.1. *1. alternatīva*: bez gruntsūdens līmeņa pazemināšanas.

3.4.1.2. *2. alternatīva*: ar gruntsūdens pazemināšanu.

- 3.4.2. Pamata tehnoloģija jeb *1. alternatīva* paredz derīgā materiāla ieguvei zem gruntsūdens līmeņa, pielietojot divreizējās pārkraušanas metodi. Proti, izsmelto materiālu vispirms novietot pagaidu krautnē ūdens notecināšanai un materiāla nožūšanai, pēc tam (pēc nepieciešamības ar vai bez apstrādes) krauļot automašīnās tā tālākai transportēšanai. Savukārt kā alternatīva ieguves tehnoloģija jeb *2. alternatīva* norādīta derīgā materiāla ieguve, veicot gruntsūdeņu atsūkņēšanu un iegūtā materiāla vienreizēju pārkraušanu. IVN ietvaros gan teorētiski, gan pamatojoties uz hidroģeoloģisko aprēķinu rezultātiem un to savstarpēju salīdzinājumu gruntsūdens līmeņa pazeminājuma ietekmes zonas jeb depresijas piltuves veidošanās aspektā, vērtētas abas ieguves tehnoloģiskās alternatīvas. No novērtētā secināts, ka smilts ieguve bez gruntsūdens līmeņa maksimālas pazemināšanas ir ekonomiski izdevīgāks risinājums un atstās mazāku ietekmi uz hidroģeoloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem Darbības vietas apkārtnē, tādējādi arī uz dabas vērtībām, tostarp tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju AAA Ādaži.

- 3.4.3. Pārstrādātajā Ziņojumā trokšņa un gaisa piesārņojuma aspektā vērtētas divas derīgo izrakteņu transportēšanas ceļu alternatīvas *Iļķenes* ceļš un *Vecstāles* ceļš (Ziņojuma 4.1. attēls). Saskaņā ar Ziņojumā iekļauto novērtējumu trokšņa un gaisa piesārņojuma aspektā, realizējot Paredzēto darbību tās plānotajā apmērā, nevienā no alternatīvajiem transportēšanas maršrutiem nav paredzami trokšņa un gaisa piesārņojuma robežvērtību pārsniegumi.

- 3.4.4. Vienlaikus, kā tas izriet no Ziņojuma, pašlaik kā vienīgais reālais transportēšanas maršruts uzskatāms *Iļķenes* ceļš, kas virzās pa Putrimkalna ceļu cauri Kadagai un Ādažiem līdz Valsts galvenajam autoceļam A1, jo otrs teorētiski iespējamais transportēšanas maršruts -

Vecstāles ceļš pašreizējā tehniskajā stāvoklī nav izmantojams nepietiekamas kravnesības dēļ. Tomēr, ņemot vērā Ziņojuma iepriekšējo redakciju, kā arī pārstrādātās redakcijas sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju - Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra (turpmāk - VAMOIC) un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM)²⁵, kā arī fizisku personu vēstules, IVN ietvaros veikta arī Vecstāles ceļa izmantošanas izvērtēšana²⁶. Plašāka informācija un viedokļi par transportēšanas ceļu un tā potenciālām alternatīvām kontekstā ar VAMOIC paustajiem viedokļiem atspoguļota arī Ziņojuma 10. nodaļā, kā arī Izstrādātājas 2023. gada 19. decembra vēstulē Nr. 89/12-23 saskaņā ar kuru 2023. gadā Ādažu novada pašvaldība vairākkārt vērsusies Aizsardzības ministrijā ar lūgumu piešķirt finansējumu Vecstāles ceļa pārbūves projekta īstenošanai²⁷.

- 3.4.5. Pārstrādātā Ziņojumā 10.2. tabulā *Pārstrādātā ietekmes uz vidi novērtējuma derīgo izrakteņu ieguvei atradnē "Asni" īpašumos "Ūdenskrātuve "Asni"" un "Ādažu novada meži" sabiedriskajā apspriešanā saņemto norādījumu izpilde* iekļauta Ādažu novada pašvaldības vēstule - vienota atbilde visām fiziskajām personām par transportēšanas maršruti, saskaņā ar kuru derīgo izrakteņu transportēšana visticamāk tiks veikta pa Vecstāles ceļa posmu (ja Aizsardzības ministrija piešķirs finansējumu ceļa seguma papildkārtas izbūvei) tikai darba dienās un dienas laikā, savukārt, lai transporta kustība būtu iespējama caur Ādažu pilsētu, kur smagajam transportam ir izvietotas aizlieguma zīmes, derīgo izrakteņu transportētājam plānots izsniegt speciālas pašvaldības atļaujas. Vienlaikus Ādažu pašvaldības ieskatā transportēšanas maršruti laika gaitā var mainīties, jo, ņemot vērā IVN rezultātā veikto novērtējumu, gaisa un trokšņa robežvērtību pārsniegumi Paredzētās darbības realizēšanas rezultātā nav paredzami, līdz ar to nevar noteikt aizliegumu koplietošanas autoceļu izmantošanai atbilstoši to funkcijai. Identisku viedokli pašvaldība izteikusi arī Dienestam adresētajā 2025. gada 10. septembra vēstulē Nr. 01-6/25/1228.
- 3.4.6. Vienlaikus secināms, ka, lai arī Izstrādātāja pārstrādātajā Ziņojumā norādījusi, ka tās ieskatā *ir pamats uzskatīt, ka līdz ieguves uzsākšanai atradnē "Asni" vai neilgi pēc ieguves uzsākšanas, Vecstāles ceļš varētu kļūt pilnvērtīgi izmantojams atbilstoši saimnieciskajai izmantošanai, tāpēc tas ir novērtēts kā reāla transportēšanas alternatīva*, tomēr faktiskie apstākļi attiecībā uz Vecstāles ceļa izbūves iespējamību kopš Ziņojuma iepriekšējo redakciju izstrādes nav mainījušies. Dienests secina, ka IVN gaitā starp Ierosinātāju un Aizsardzības ministriju ir notikusi rakstveida komunikācija, lai risinātu transportēšanas ceļa jautājumus, tostarp panāktu vienošanos par *Vecstāles ceļa* pārbūves iespējām, lai pēc

²⁵No 2024. gada 1. jūlija Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pārdēvēta par Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju, ņemot vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas reorganizāciju (Ministru kabineta 2024. gada 7. jūnija rīkojums Nr. 446 "Par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas reorganizāciju"). Reorganizācijas ietvaros nodalītas dabas un vides aizsardzības jomas. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija savā pārraudzībā ir saglabājusi dabas aizsardzības jomu un ir vadošā valsts pārvaldes iestāde dabas aizsardzības jomā.

²⁶VAMOIC lūdza rast iespēju kā alternatīvu transportēšanas maršrutu izskatīt transportēšanu pa *Vecstāles ceļu*, jo šī alternatīva transportēšanas maršrutam neskar Ādažu militāro poligonu un Kadagu. Līdzīgus apsvērumus saistībā ar derīgā izrakteņu transportēšanu izteikusi arī VARAM.

²⁷No Izstrādātājas 2023. gada 19. decembra vēstules Nr. 89/12-23 1. pielikumā, kurā pievienota Ādažu novada pašvaldības 2023. gada 27. marta vēstule Nr. ĀNP/1-12-1/23/348, kas adresēta Aizsardzības ministrijas valsts sekretāram, sniegtās informācijas izriet, ka Ādažu novada pašvaldības un Aizsardzības ministrijas līdzšinējās sadarbības ietvaros pašvaldība 2020. gadā veikusi tehniskā projekta izstrādi "*Vecstāles ceļa seguma pārbūve posmā no Kadagas ceļa līdz Ilķenes ceļam*", paredzot ceļa pārbūvi 8,3 km garumā, ar mērķi izveidot publiski pieejamu alternatīvu Kadagas ceļam (posmā no Lindas ielas līdz Ilķenes ceļam 1,135 km garumā) un Ilķenes ceļam (posmā no Kadagas ceļa līdz Vecstāles ceļam 5,6 km garumā). Pēc Vecstāles ceļa pārbūves pabeigšanas un pieņemšanas ekspluatācijā, Ilķenes ceļu posmu un Kadagas ceļa posmu pašvaldība paredz nodot Aizsardzības ministrijas valdījumā, lai tas iespējami netraucēti varētu pildīt militārās infrastruktūras funkciju.

tā rekonstrukcijas *Iļķenes ceļu* un *Kadagas ceļa* posmu nodotu Aizsardzības ministrijas valdījumā, tādējādi iespējami netraucējot pildīt militārās infrastruktūras funkciju. Tomēr no Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka konkrēta atbilde Ierosinātajai no ministrijas par transportēšanas ceļa iespējām un potenciālajiem risinājumiem joprojām nav tikusi sniegta, tādējādi pašlaik Atradnei vienīgais iespējamais pievedceļš ir *Iļķenes ceļš*, jo *Vecstāles ceļam* nav pietiekama kravnesība. Ņemot vērā iepriekš minēto, ka plānotais transportēšanas ceļš *Iļķenes ceļš* atrodas tiešā Ādažu militārās bāzes tuvumā, Paredzētās darbības realizēšanas gadījumā, var būt situācijas, kas aprobežo pārvietošanos pa plānoto transportēšanas ceļu.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātajās 2022. gada 31. janvāra iesniegums Nr. ĀNP/1-12-1/22/162 “Paredzētās darbības iesniegums smilts ieguvei smilts atradnē “Asni” Ādažu novada Ādažu pagastā” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/213).
- 4.2. Dienesta 2022. gada 2. marta lēmums Nr. 5-02/6 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.
- 4.3. Ierosinātajās 2022. gada 21. marta vēstule Nr. ĀNP/1-12-1/22/440 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas prasījumu”, ar kuru lūgts izdot Programmu, un pielikumi ar paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) (Dienesta reģ. Nr. 5-01/620).
- 4.4. VAMOIC 2022. gada 31. marta vēstule Nr. NOS/2022-1594 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži”” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/753).
- 4.5. DAP 2022. gada 14. aprīļa vēstule Nr. 4.9/2222/2022-N “Par smilts ieguvi nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/862).
- 4.6. Izstrādātājās 2022. gada 22. aprīļa elektroniskā pasta vēstule “Par IVN sākotnējās apspriešanas protokolu smilts ieguvei atradnē “Asni””, ar kuru Dienestā iesniegts Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokols (Dienesta reģ. Nr. 5-01/913).
- 4.7. Dienesta 2022. gada 27. aprīļa Programma Nr. 5-03/13 “Ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni” īpašumos “Ūdenskrātuve Asni” un “Ādažu novada meži”, Ādažu pagastā, Ādažu novadā”.
- 4.8. Izstrādātājās 2023. gada 1. marta elektroniskā pasta vēstule “Paziņojums par IVN ziņojuma sabiedrisko apspriešanu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā” ar pielikumu – paziņojumu par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) (Dienesta reģ. Nr. 5-01/457).
- 4.9. VAMOIC 2023. gada 22. marta vēstule Nr. NOS/2023-1693 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedrisko apspriešanu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži”” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/645).
- 4.10. Dienesta 2023. gada 6. aprīļa vēstule Nr. 5-01/348/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, ar kuru Ierosinātajai un izstrādātājai pārsūtīts Dienestā Ziņojuma apspriešanas laikā saņemtais VAMOIC viedoklis.
- 4.11. Izstrādātājās 2023. gada 26. aprīļa vēstule Nr. 43/04-23 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu”, ar kuru Dienestā iesniegts Ziņojumu un paziņojumu par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1129).
- 4.12. Izstrādātājās 2023. gada 2. maija elektroniskā pasta vēstule “Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu” ar pielikumu – paziņojumu par Ziņojuma iesniegšanu

Dienestā (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1171).

- 4.13. DAP 2023. gada 25. maija vēstule Nr. 4.9/3396/2023-N "Par ietekmes uz vidi novērtējumu derīgo izrakteņu ieguvei atradnē "Asni"" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1384).
- 4.14. Dienesta 2023. gada 26. maija vēstule Nr. 2.3/AP/6279/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1389).
- 4.15. VAMOIC 2023. gada 29. maija vēstule Nr. NOS/2023-3528 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos "Ūdenskrātuve "Asni"" un "Ādažu novada meži"" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1393).
- 4.16. Ādažu novada pašvaldības Dienesta "Carnikavas komunālserviss" 2023. gada 30. maija vēstule Nr. 01-6/23/697 "Par atsaukumi IVN "Asni", Ādažu pagastā" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1394).
- 4.17. Dienesta 2023. gada 21. jūnija vēstule Nr. 5-01/816/2023 "Par IVN ziņojuma aktualizēto redakciju" Ierosinātājai, ar kuru, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, lūgts iesniegt papildu informāciju un pārsūtītas Dienestā saņemtās pašvaldības un institūciju atsauksmes par sagatavoto Ziņojumu.
- 4.18. Izstrādātājas 2023. gada 7. septembra paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālā redakcija smilts ieguvei nekustamajos īpašumos "Ūdenskrātuve "Asni"" un "Ādažu novada meži" Ādažu pagastā" iesniegšanu Dienestā, Ziņojums un tā pielikumi Dienestā saņemti 2023. gada 8. septembrī (Dienesta reģ. Nr. 5-01/2257).
- 4.19. Dienesta 2023. gada 13. septembra vēstule Nr. 5-01/1123/2023 "Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu".
- 4.20. VAMOIC 2023. gada 21. septembra vēstule Nr. NOS/2023-6165 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos "Ūdenskrātuve "Asni"" un "Ādažu novada meži"" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/2377).
- 4.21. DAP 2023. gada 28. septembra vēstule Nr. 4.9/6003/2023-N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma aktuālo redakciju derīgo izrakteņu ieguvei atradnē "Asni"" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/2439).
- 4.22. Izstrādātājas 2023. gada 3. oktobra vēstule Nr. 73/10-23 "Par DAP 28.09.2023. vēstuli Nr. 4.9/6003/2023-N" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/2482).
- 4.23. VAMOIC 2023. gada 10. oktobra vēstule Nr. NOS/2023-6617 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos "Ūdenskrātuve "Asni"" un "Ādažu novada meži"" (Dienesta reģ. Nr. 5-01/2545).
- 4.24. Dienesta 2023. gada 13. oktobra vēstule Nr. 5-01/1255/2023 "Par IVN Ziņojumu aktualizēto redakciju" Ierosinātājai un Izstrādātājai, ar kuru, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, lūgts iesniegt papildu informāciju un pārsūtītas Dienestā saņemtās institūciju atsauksmes par Dienesta 2023. gada 7. septembrī iesniegto Ziņojuma redakciju.
- 4.25. Dienesta 2023. gada 23. oktobra vēstule Nr. 5-01/1280/2023 "Par informācijas sniegšanu par IVN Ziņojumu aktualizēto redakciju" VARAM.
- 4.26. Ādažu novada pašvaldības Dienesta "Carnikavas komunālserviss" 2023. gada 25. oktobra elektroniskā pasta vēstule "Informācijas papildināšana" ar pielikumu (Dienesta reģ. Nr. 5-01/26).
- 4.27. VARAM 2023. gada 15. novembra vēstule Nr. 1-132/6633 (Dienesta reģ. Nr. 5-01/2822).
- 4.28. Dienesta 2023. gada 12. decembra vēstule Nr. 5-01/1496/2023 "Par IVN Ziņojumu", ar kuru Ierosinātājai un Izstrādātājai pārsūtīts Dienestā saņemtais VARAM viedoklis (turpmāk - Dienesta Vēstule Nr. 5-01/1496/2023).
- 4.29. Izstrādātājas 2023. gada 19. decembra vēstule Nr. 89/12-23 "Par VARAM 15.11.2023.

- vēstuli Nr. 1-132/6633” ar pielikumiem (Dienesta reģ. Nr. 5-01/3128).
- 4.30. Dienesta 2024. gada 19. februāra vēstule Nr. 5-01/176/2024 “Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu”.
- 4.31. Dienesta 2024. gada 27. marta vēstule Nr. 5-01/439/2024 “Par adresāta uzklausišanu”.
- 4.32. Ierosinātājas 2024. gada 5. aprīļa vēstule Nr. 01-6/24/446 “Par uzaicinājumu piedalīties kopsapulcē” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1109).
- 4.33. Izstrādātājas 2024. gada 9. maija vēstule Nr. 35/05-24 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu”, ar kuru Dienestā iesniegts paziņojums un Ziņojuma aktuālā redakcija (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1432).
- 4.34. Dienesta 2024. gada 13. maija vēstule Nr. 5-01/649/2024 “Par viedokļa sniegšanu par IVN Ziņojuma aktualizēto redakciju” VARAM, DAP un Dienestam.
- 4.35. Dienesta 2024. gada 14. maija vēstule Nr. 5-01/652/2024 “Par IVN Ziņojuma aktualizēto redakciju” Ierosinātājai un Izstrādātājai.
- 4.36. Dienesta 2024. gada 16. maija vēstule Nr. 2.3/AP/5414/2024 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1508).
- 4.37. VARAM 2024. gada 22. maija vēstule Nr. 1-13/3209 “Par IVN Ziņojuma aktualizēto redakciju derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni”” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1580).
- 4.38. DAP 2024. gada 22. maija vēstule Nr. 4.9/3138/2024-N “Par viedokļa sniegšanu par IVN Ziņojuma aktualizēto redakciju derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni”” (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1582).
- 4.39. Izstrādātājas 2024. gada 23. maija vēstule Nr. 37/05-24 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu”, ar kuru iesniegti papildinājumi Ziņojumam jeb Ziņojuma aktuālā redakcija (Dienesta reģ. Nr. 5-01/1584).
- 4.40. Dienesta 2024. gada 24. jūlija lēmums Nr. 5-02- 2/37/2024 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma “IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVEI ATRADNĒ “ASNI”, ĪPAŠUMOS “ŪDENSKRĀTUVE “ASNI”” UN “ĀDAŽU NOVADA MEŽI”, ĀDAŽU PAGASTĀ, ĀDAŽU NOVADĀ” 2024. gada 23. maija redakcijas nodošanu pārstrādāšanai”.
- 4.41. Izstrādātājas 2025. gada 10. jūnija vēstule Nr. b/n “Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedrisko apspriešanu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā” (Dienestā reģ. Nr. 10.4/1995/2025-S).
- 4.42. Izstrādātājas 2025. gada 26. jūnija vēstule Nr. b/n “Par sabiedriskās apspriešanas protokolu paredzētajai darbībai smilts ieguve “Asni”, Ādažu nov.” (Dienesta reģ. Nr. 10.4/2210/2025-S).
- 4.43. Dienesta 2025. gada 9. jūlija vēstule Nr. 2.3/AP/6042/2025 “Par IVN ziņojumu atradnei “Asni”, “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā, Ādažu novadā” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2424/2025-S).
- 4.44. Fiziskas personas 2025. gada 9. jūlija vēstule Nr. b/n “Iesniegums ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrai darbībai “Smilts ieguves nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2435/2025 S).
- 4.45. Fiziskas personas 2025. gada 9. jūlija vēstule Nr. b/n “Par smilts izvešanas maršrutiem atradnē “Asni”” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2438/2025-S).
- 4.46. Fiziskas personas 2025. gada 10. jūlija vēstule Nr. b/n “Par ietekmes uz vidi novērtējumu derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni”, īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži”, Ādažu pagastā, Ādažu novadā” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2449/2025-S).
- 4.47. Fiziskas personas 2025. gada 10. jūlija vēstule Nr. b/n “Par ietekmes uz vidi novērtējumu

derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni”, īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži”, Ādažu pagastā, Ādažu novadā” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2451/2025-S).

- 4.48. DAP 2025. gada 14. jūlija vēstule Nr. 4.9/4394/2025-N “Par viedokļa sniegšanu par IVN ziņojumu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2485/2025-S).
- 4.49. Izstrādātājas 2025. gada 22. jūlija vēstule Nr. 22/07-25 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu”, ar kuru Izstrādātāja Dienestā iesniegusi pārstrādāto IVN Ziņojumu un paziņojumu par Ziņojuma iesniegšanu (Dienesta reģ. Nr. 10.4/2623/2025-S).
- 4.50. Fiziskas personas 2025. gada 18. augusta vēstule Nr. “Par priekšlikumiem sabiedriskajai apspriešanai par smilts izvešanas maršrutiem atradnē “Asni”” (Dienesta reģ. Nr. 2.9/2981/2025-S).
- 4.51. VAMOIC 2025. gada 25. augusta vēstule Nr. NOS/2025-6093 “Par viedokļa sniegšanu par pārstrādāto IVN Ziņojumu (Dienesta reģ. Nr. 10.4/3038/2025-S).
- 4.52. Dienesta 2025. gada 29. augusta vēstule Nr.2.3/AP/7777/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienesta reģ. Nr. 10.4/3134/2025-S).
- 4.53. DAP 2025. gada 2. septembra vēstule Nr. 4.9/5455/2025-N “Par viedokļa sniegšanu par pārstrādāto IVN Ziņojumu (derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni”, īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži”))” (Dienesta reģ. Nr.10.4/3165/2025S).
- 4.54. VARAM 2025. gada 2. septembra vēstule Nr. 1-13/4272 “Par pārstrādāto IVN Ziņojumu derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Asni”” (Dienesta reģ. Nr. 10.4/3179/2025-S).
- 4.55. Pašvaldības 2025. gada 10. septembra vēstule Nr. 01-6/25/1228 “Par viedokļa pārsūtīšanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam adresēs “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” (Dienesta reģ. Nr. 10.4/3288/2025-S).
- 4.56. Dienesta 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 10.4/1753/2025-N “Par ietekmes uz vidi ziņojumu”.
- 4.57. Klimata un enerģētikas ministrijas 2025. gada 10. novembra vēstule Nr. 1-13/2980 “Par atzinuma par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izdošanu Ādažu novada pašvaldībai” Dienestā reģistrēta 2025. gada 10. novembrī reģ. Nr. 11040/AP/2025).
- 4.58. Dienesta 2025. gada 13. novembra vēstule Nr. 1.16/AP/10200/2025 “Par atzinuma par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu izdošanu”.
- 4.59. Ierosinātājas 2025. gada 27. novembra vēstule Nr. ĀNP/1-12-1/25/1786 “Par iesnieguma pieprasījumu atzinuma par ietekmes uz vidi novērtējuma atradnei “ASNI” ziņojuma saņemšanai” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 2. decembrī reģ. Nr.11828/AP/2025).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

Detalizēta informācija par sabiedriskās apspriešanas gaitu un termiņiem ir publiskota tīmekļvietnē Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitas sadaļā: <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>²⁸. Citu starpā, minētajā vietnē publiskoti arī visi sabiedrisko apspriešanu paziņojumi, kuros norādīta informācija par apspriešanas periodiem, notikušajām sanāksmēm un priekšlikumu iesniegšanas termiņiem. Tālāk Dienests sniedz īsu sabiedrības līdzdalības procesa un apkopoto viedokļu un argumentu izklāstu.

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces,

²⁸ Tīmekļvietne www.vpvb.gov.lv 03.02.2025. tika migrēta uz jauno tīmekļvietni www.eva.gov.lv.

ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešana notika no 2022. gada 18. marta līdz 8. aprīlim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta “*Rīgas Aprīņa Avīze*” 2022. gada 18. marta izdevumā Nr. 22 (9233) un ievietots Ādažu novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.adazi.lv/news/>, Ierosinātās pārstāves tīmekļvietnē www.enviro.lv un Dienesta tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnē www.enviro.lv. Atbilstoši 2022. gada 21. martā iesniegtajai informācijai par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma “Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums” 20. pantu. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.enviro.lv tika ievietoti 2022. gada 18. martā un bija pieejama līdz Programmas izdošanas brīdim. Tāpat Sākotnējās apspriešanas laikā personām bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, kā arī saņemt atbildes, sūtot tos uz elektroniskā pasta adresi – valdis@felsbergs.lv. Saskaņā ar 2022. gada 21. aprīli iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem, Sākotnējās apspriešanas laikā uz norādīto elektroniskā pasta adresi netika saņemts neviens jautājums vai priekšlikums par Paredzēto darbību. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2022. gada 30. martā plkst. 10.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.enviro.lv sadaļā *Aktuālie paziņojumi* publicēto saiti. Tīmekļvietnē www.enviro.lv prezentācija par Paredzēto darbību tika publicēta 2022. gada 28. martā un bija pieejama līdz Programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmē piedalījās 4 dalībnieki – trīs Ierosinātās pārstāvji un viens blakus esošā īpašuma valdītāja pārstāvis. Sākotnējās apspriešanas laikā Dienestā tika saņemti DAP un VAMOIC iesniegumi, kas ņemti vērā, formulējot Dienesta izdotās Programmas prasības, un nosūtīti Ierosinātājai. Pamatojoties uz Sākotnējās apspriešanas rezultātiem, Dienests sagatavoja un 2022. gada 27. aprīlī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma apspriešanu tika publicēts 2023. gada 28.februārī laikrakstā “*Rīgas Aprīņa Avīze*” izdevumā Nr. 17(9327). Informācija tika ievietota Ādažu novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.adazi.lv/news/>, Izstrādātās tīmekļvietnē www.enviro.lv un tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātās tīmekļvietnē www.enviro.lv.
- 5.2.2. Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu Ziņojuma apspriešanas sanāksme norisinājās neklātienēs formā (attālināti) 2023. gada 16. martā plkst. 10.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.enviro.lv sadaļā *Aktuālie paziņojumi* publicēto saiti. Tīmekļvietnē www.enviro.lv prezentācija par Paredzēto darbību tika publicēta 2023. gada 13. martā un bija pieejama līdz 2023. gada 17. martam. Saskaņā ar Ziņojuma apspriešanas sanāksmes protokolu sanāksmē kopumā piedalījās septiņi dalībnieki, tostarp divi pašvaldības un vienlaikus Paredzētās darbības Ierosinātās pārstāvji, divi Izstrādātās pārstāvji un VAMOIC (Ādažu militārā poligona apsaimniekotājs) pārstāve. Sanāksmes laikā tika demonstrēta Ziņojuma videoprezentācija, kā arī sniegta informācija par Dienesta norādījumu uz redakcionālajām nepilnībām publicētajā Ziņojumā. Ziņojuma apspriešanas protokols pievienots Ziņojuma 9. pielikumā.
- 5.2.3. Interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību varēja sūtīt uz elektroniskā pasta adresi valdis@felsbergs.lv līdz 2023. gada 17. martam. Saskaņā ar 2023. gada 21. aprīli iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem Sākotnējās apspriešanas laikā uz

norādīto elektroniskā pasta adresi netika saņemts neviens jautājums vai priekšlikums par Paredzēto darbību. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Ziņojumu Dienestā varēja iesniegt līdz 2023. gada 31. martam. Šajā periodā Dienestā tika saņemts VAMOIC viedoklis un priekšlikumi par Ziņojumu, kurā, galvenokārt, informēts par ierobežojumiem, kas varētu skart Paredzēto darbību dēļ blakus esošā NBS Ādažu poligona, kā arī norādīts uz iztrūkstošo informāciju saistībā ar Paredzētas darbības ietekmi uz gruntsūdeņiem, putniem u.c.

5.3. Sabiedrības informēšana un ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Dienestā Ziņojums tika iesniegts kopumā divas reizes: 2023. gada 26. aprīlī un 2023. gada 8. septembrī. Paziņojumi par Ziņojuma redakciju iesniegšanu Dienestā tika ievietoti pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.adazi.lv/news/>, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.enviro.lv un tīmekļvietnē www.vbvb.gov.lv.

5.3.2. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Dienestā tika saņemtas:

5.3.2.1. DAP 2023. gada 25. maija vēstule Nr. 4.9/3396/2023-N (turpmāk – DAP Vēstule Nr. 4.9/3396/2023-N), kur norādīts, ka DAP ieskatā Paredzēta darbības īstenošana vērtētajā apjomā nav atbalstāma, jo lielāko daļu no Paredzētās darbības teritorijas aizņem ES nozīmes biotopi, teritorijā ligzdo un barojas īpaši aizsargājamās putnu sugas, tai skaitā kritiski apdraudētas, tā ir dzīvotne īpaši aizsargājamām abinieku sugām un minēti citi aspekti, secinot, ka ir sagaidāma būtiska ietekme uz dabas vērtībām.

5.3.2.2. Dienesta 2023. gada 26. maija vēstule Nr. 2.3/AP/6279/2023, kur netiek izteikti iebildumi un piezīmes par izstrādāto Ziņojumu.

5.3.2.3. VAMOIC 2023. gada 29. maija vēstule Nr. NOS/2023-3528, kurā lūgts vēlreiz rūpīgi izvērtēt visas tiešās un netiešās ietekmes, īpaši hidroloģiskā režīma izmaiņu ietekmi uz paredzētajam karjeram blakus esošā Ādažu poligona teritoriju, tai skaitā uz poligona teritorijā esošo purva daļu un AAA Ādaži teritoriju. Tāpat norādīts uz derīgo izrakteņu transportēšanas radīto emisiju ietekmju un alternatīvu transportēšanas maršrutu izvērtējama trūkumu u.c.

5.3.2.4. Ādažu novada pašvaldības Dienesta “Carnikavas komunālserviss” 2023. gada 30. maija vēstule Nr. 01-6/23/697, kurā izteikti priekšlikumi un komentētas Ziņojumā ietvertās ietekmes saistībā ar izvēlēto ieguves metodi, transportēšanas maršruti, teritorijas ģeoloģisko uzbūvi, trokšņa līmeni un ietekmi uz abiniekiem, putniem un biotopiem.

5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Dienests ar 2023. gada 21. jūnija vēstuli Nr. 5–01/816/2023 Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātajai un Izstrādātājai arī Dienestā saņemtos institūciju viedokļus.

5.4. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

5.4.1. Izstrādātājas aktualizētā Ziņojuma redakcija Dienestā tika reģistrēta 2023. gada 8. septembrī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots pašvaldības, Izstrādātājas un Dienesta tīmekļvietnēs (attiecīgi <https://www.adazi.lv/news/>, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv).

5.4.2. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu sniegt viedokli par Ziņojuma aktuālo redakciju²⁹, Dienestā tika saņemtas:

²⁹ Ziņojuma redakcija, kas Dienestā tika reģistrēta 2023. gada 8. septembrī.

- 5.4.2.1. DAP 2023. gada 28. septembra vēstule Nr. 4.9/6003/2023-N (turpmāk – DAP Vēstule Nr. 4.9/6003/2023-N), kurā DAP galvenokārt uzsvēra, ka paredzētās darbības īstenošana var ietekmēt AAA *Ādaži* kā *Natura 2000* teritorijas konektivitāti un integritāti, jo Atradnes teritorija ir tikusi izvirzīta kā iespējamā AAA *Ādaži* paplašināšanas teritorija, kam tā vairs nebūs piemērota pēc Paredzētās darbības īstenošanas. Pārvaldes ieskatā Paredzētās darbības īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz dabas vērtībām un tādējādi iecerētajā apjomā Paredzētā darbība nav atbalstāma.
- 5.4.2.2. VAMOIC 2023. gada 21. septembra vēstuli Nr. NOS/2023-6165, kurā lūgts pagarināt atbildes termiņu un VAMOIC 2023. gada 10. oktobra vēstuli Nr. NOS/2023-6617 (VAMOIC Vēstule Nr. NOS/2023-6617). Saskaņā ar VAMOIC vēstulē Nr. NOS/2023-6617 norādīto VAMOIC joprojām saglabā šaubas par veikto Paredzētās darbības ietekmes būtiskuma novērtējumu uz AAA *Ādaži* un tajā esošā Rampas purva hidroloģisko režīmu. Saistībā ar minēto VAMOIC arī norādīja, ka papildinātā hidroģeoloģijas eksperta atzinuma saturs nav iekļauts Ziņojuma 5.1. nodaļā, par hidroloģiskā un hidrobioloģiskā režīma izmaiņu prognozi. Tāpat VAMOIC atkārtoti norādīja uz nepieciešamību izvērtēt Vecstāles ceļu kā alternatīvo ceļa maršrutu.
- 5.4.3. Dienests 2023. gada 3. oktobrī saņēma Izstrādātājas 2023. gada 3. oktobra vēstuli Nr. 73/10-23, kurā tie sniedza viedokli par DAP Vēstulē Nr. 4.9/6003/2023-N norādīto saistībā ar Paredzētās darbības vietas iespējamu iekļaušanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un *Natura 2000* teritorijas – AAA *Ādaži*, paplašinātajā teritorijā.
- 5.4.4. Dienests izvērtējis Ziņojuma aktuālo redakciju un institūciju paustos viedokļus par Ziņojuma aktuālo redakciju 2023. gada 13. oktobrī ar vēstuli Nr. 5-01/1255/2023, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, lūdza sniegt papildu informāciju un izvērtējumu, kā arī pārsūtīja Dienesta saņemtās institūciju atsauksmes par Ziņojuma aktuālo redakciju, kuras lūdza ņemt vērā, papildinot Ziņojumu.
- 5.4.5. Dienests 2023. gada 23. oktobrī ar vēstuli Nr. 5-01/1280/2023 VARAM, kurā izklāstīja problēmsituācijas saistībā ar Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu, tostarp vērta uzmanību uz DAP un VAMOIC paustajiem viedokļiem par sagatavoto Ziņojumu un tā aktuālo redakciju, tajā ietverto ietekmes uz vidi novērtējumu, sevišķi tādos aspektos kā ietekme uz aizsargājamām dabas vērtībām, tostarp *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, ietekme uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu un transportēšanas ceļa alternatīvas, lūdza VARAM savas kompetences ietvaros sniegt viedokli par Ierosinātajās Paredzētās darbības iespējamību un iespējamo realizāciju Darbības vietā.
- 5.4.6. Dienests 2023. gada 16. novembrī saņēma VARAM 2023. gada 15. novembra vēstuli Nr. 1-132/6633 (turpmāk - VARAM Vēstule Nr. 1-132/6633) ar viedokli par Paredzētās darbības iespējamību un iespējamo realizāciju Darbības vietā. No VARAM viedokļa izriet, ka tā kā Darbības vieta atrodas tiešā tuvumā AAA *Ādaži* un tā dabas aizsardzības plānā 2015.–2025. gadam³⁰ (turpmāk – Dabas aizsardzības plāns) rosināts to paplašināt, ietverot arī Darbības vietu kā vienotu kāpu un smiltāju biotopu kompleksu ar jau esošo AAA *Ādaži* teritoriju, jo īpaši būtiski vērtēt jebkuras tiešas un netiešas negatīvas ietekmes uz īpaši aizsargājamiem biotopiem, sugām gan Darbības vietā, gan AAA *Ādaži*. VARAM arī norādīja, ka tā piekrīt DAP viedokli norādītajam, ka Ziņojumā norādītie kompensējošie pasākumi, lai negatīvā ietekme uz biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* (iznīcināšana) tiktu samazināta nedaudz zem 1 % kritiskā sliekšņa ir vērtējama kritiski. Tāpat VARAM vērta uzmanību uz putnu aizsardzības jomā sertificētā eksperta pausto

³⁰ <https://www.daba.gov.lv/lv/adazi#dabas-aizsardzibas-plans-2015-2025>.

viedokli par potenciālu iespēju, ka zaļās vārna kā barošanās teritoriju var izmantot arī Darbības vietu, kā arī apstākli, ka Darbības vietai blakus esošais AAA *Ādaži* un netālu esošais dabas liegums “*Garkalnes mežu*” izveidoti arī zaļās vārnas aizsardzībai. VARAM arī norādīja, ka piekrīt VAMOIC viedoklī norādītajam, ka Ziņojumā nav vērtētas iespējamās alternatīvas transportēšanas ceļam. Ņemot vērā minēto, VARAM norādīja, ka tās ieskatā Paredzētā darbība plānotajā apjomā nav atbalstāma.

- 5.4.7. Ņemot vērā Dienestā saņemto VARAM Vēstuli Nr. 1-132/6633, Dienests ar 2023. gada 12. decembra vēstuli Nr. 5-01/1496/2023 (turpmāk – Dienesta Vēstule Nr. 5-01/1496/2023) to pārsūtīja Ierosinātajai un Izstrādātajai un lūdza to, kā arī Dienesta iepriekš sūtītajās vēstulēs norādīto papildināmo un precizējamo informāciju un institūciju vēstulēs norādītos un paustos viedokļus, izvērtēt un sniegt viedokli par Paredzētās darbības realizācijas iespējamību Darbības vietā.
- 5.4.8. 2023. gada 20. decembrī Dienests saņēma Izstrādātajas 2023. gada 19. decembra vēstuli Nr. 89/12-23 ar pielikumiem, kurā Izstrādātāja norādīja, ka Dienesta Vēstulē Nr. 5-01/1496/2023 norādītā papildināmā un precizējamā informācija ir jau iestrādāta Ziņojuma aktuālajā redakcijā, kas Dienestā iesniegta 2023. gada 8. septembrī. Izstrādātāja arī norādīja, ka uz iepriekš nosūtītajām institūciju vēstulēm tā jau ir sniegusi atbildi ar 2023. gada 3. oktobra vēstuli Nr. 73/10-23. Tāpat Izstrādātāja savā vēstulē bija sniegusi skaidrojumus un komentārus par VARAM Vēstulē Nr. 1-132/6633 izteikto viedokli, vēršot uzmanību uz apstākli, ka Paredzētās darbības vieta nav īpaši aizsargājamā teritorija, tādēļ Paredzētās darbības Ierosinātajai ir tiesiskā palāvība, ka Paredzētās darbības veikšanai tās paredzētajā vietā šāda aprobežojuma nav. Savukārt saistībā ar transportēšanas ceļa alternatīvām Izstrādātāja norādījusi, ka Ziņojumā jau ir sniegta informācija par iemesliem, kāpēc materiāla transportēšanai nav iespējams izmantot *Vecstāles ceļu*, to pamatojot ar izvērstu saraksti par *Vecstāles ceļa* izmantošanu derīgā izrakteņa transportēšanas vajadzībām ar Aizsardzības ministriju.
- 5.4.9. 2024. gada 27. martā Dienests ar vēstuli Nr. 5-01/439/2024 (turpmāk – Dienesta Vēstule Nr. 5-01/439/2024) Ierosinātajai un Izstrādātajai norādīja, ka, izvērtējot Ziņojuma aktuālo redakciju³¹, kā arī visus līdz tam IVN gaitā Dienestā saņemtos gan Ziņojuma autoru, gan institūciju viedokļus, Dienests konstatē, ka Ziņojums joprojām nesatur būtisku informāciju, kas saistīta ar pienācīgu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes novērtējumu uz Darbības vietai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, kā tas izriet no Novērtējuma likuma 4.¹ panta, Programmas II daļas 3.3. punktā un IV daļas 3.2.8. punktā un Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumos Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300) noteiktā. Dienests norādīja, ka nav iespējams novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz visiem ietekmju aspektiem, kas varētu ietekmēt *Natura 2000* teritorijas AAA *Ādaži* ekoloģiskās funkcijas, integritāti un tās izveidošanas un aizsardzības mērķus. Līdz ar to Dienests norādīja, ka nav iespējams izdarīt arī secinājumus, kas varētu kļedēt jebkuras zinātniski pamatotas šaubas par Paredzētās darbības ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* un it īpaši uz zaļo vārnu populāciju (bet ne tikai, arī, piemēram, uz smilšu krupja *Epidalea calamita* populāciju), kuras saglabāšana ir viens no AAA *Ādaži* izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Tādējādi, ievērojot piesardzības principu, Dienests pirmšķietami secināja, ka, izdodot atzinumu par Ziņojumu, tam, saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu būs jākonstatē, ka IVN Ziņojums neatbilst Programmai, jo tajā nav veikts ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* novērtējums atbilstoši Programmas II daļas 3.3. punktā un IV daļas 3.2.8. punktā un Noteikumos Nr. 300 noteiktajam. Attiecīgi Dienests saskaņā ar

³¹ Ziņojuma redakcija, kas Dienestā tika iesniegta 2023. gada 8. septembrī.

Administratīvā procesa likuma 62. panta pirmo daļu, lūdza Ierosinātāju sniegt viedokli un argumentus par iespējami Ierosinātajai nelabvēlīgo administratīvo aktu.

- 5.4.10. Reaģējot uz Dienesta Vēstulē Nr. 5-01/439/2024 norādīto, Ierosinātāja ar 2024. gada 5. aprīļa vēstuli Nr. 01-6/24/446 (Dienestā saņemta un reģistrēta 2024. gada 8. aprīlī, Dienesta reģ. Nr. 5-01/1109) VARAM, DAP un Dienestu 2024. gada 18. aprīlī aicināja uz sapulci, lai pārrunātu ar Paredzēto darbību un sagatavoto Ziņojumu saistītos jautājumus. Tiešsaistes kopsapulce platformā *Zoom* norisinājās 2024. gada 18. aprīlī, kurā piedalījās Ierosinātājas, Pašvaldības, Izstrādātājas, VARAM, Dienesta un DAP pārstāvji.
- 5.4.11. Izstrādātāja aktualizēto Ziņojuma redakciju Dienestā iesniedza 2024. gada 9. maijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots pašvaldības, Izstrādātājas un Dienesta tīmekļvietnēs (attiecīgi <https://www.adazi.lv/news/>, www.enviro.lv un www.vpvb.gov.lv).
- 5.4.12. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu sniegt viedokli par Ziņojuma aktuālo redakciju³², Dienestā tika saņemtas:
- 5.4.12.1. Dienesta 2024. gada 16. maija vēstule Nr. 2.3/AP/5414/2024, kurā Dienests norādīja uz nepilnībām gaisa un trokšņa ietekmes novērtējumā, jo novērtējumā nebija vērtētas summārās ietekmes ar blakus esošo atradni "Autiņi". Lai arī atradnē "Autiņi" nenotiek derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas darbi, Dienests vērsa uzmanību, ka derīgo izrakteņu krājumi atradnē nav izsmelti, kā arī nav veikta tās rekultivācija. Tādēļ, nokārtojot visu nepieciešamo dokumentāciju, derīgo izrakteņu ieguve atradnē "Autiņi" var tikt atsākta. Attiecīgi Dienesta ieskatā gaisa piesārņojuma un trokšņa izvērtējumā nepieciešams vērtēt summārās ietekmes ar blakus esošo atradni "Autiņi". Papildus minētajam Dienests vērsa uzmanību, ka nepieciešama detalizētāka informācija par plānoto transportēšanas reisu skaitu dienu un, ja attiecināms, precizējams trokšņa ietekmes novērtējums.
- 5.4.12.2. VARAM 2024. gada 22. maija vēstule Nr. 1-13/3209, kurā VARAM norādīja, ka, iepazīstoties ar aktualizēto Ziņojumu, VARAM ieskatā tas joprojām nesatur būtisku informāciju, kas saistīta ar pienācīgu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* atbilstoši Novērtējuma likuma 4.¹ pantam. Papildus tam VARAM norādīja, ka jāņem vērā Paredzētās darbības vietas atrašanās starp divām ainavu apvidus atsevišķām daļām, tādēļ visa teritorija kopumā (tai skaitā Paredzētās darbības vieta) ekoloģiski ir vienotā smiltāju-virsāju kompleksā. Līdz ar to var tikt būtiski ietekmēta arī jau esošās ainavu apvidus konektivitāte, integritāte, sugu iekšējā migrācija u.c. faktori. VARAM vērsa uzmanību uz Ornitologa sniegto vērtējumu, no kura izriet, ka, veicot plānoto derīgo izrakteņu ieguvi, var tikt būtiski negatīvi ietekmēti apkārtējā teritorijā ligzdojošo zaļo vārnu barošanās apstākļi un rekomendāciju ES nozīmes biotopu teritorijā vispār neuzsākt plānoto saimniecisko darbību. VARAM ieskatā nepilnīgs ir arī potenciālais ietekmes uz hidroloģisko režīmu novērtējums uz AAA *Ādaži*, tostarp tajā esošo Rampas purvu. VARAM atzinīgi novērtēja Ziņojumā paredzēto ietekmi mazinošo pasākumu – veikt ES nozīmes biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* apsaimniekošanu zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0089. Bet vienlaikus norādīja, ka šāda veida pasākumi nav uzskatāmi kā Paredzētās darbības rezultātā zaudēto biotopu (un sugu dzīvotņu) kompensējošs mehānisms. Vēl VARAM norādīja, ka saskaņā ar AAA *Ādaži* Dabas aizsardzības plāna 1. pielikumā attēlots ne tikai AAA *Ādaži* teritorijas paplašinājuma priekšlikums, bet arī plānotais Ādažu poligona paplašinājums (kas ietver arī darbības

³² Ziņojuma redakcija, kas Dienestā tika iesniegta 2024. gada 9. maijā.

vietu). Līdz ar to VARAM ieskatā nepieciešama aktuālā informācija par Paredzētās darbības savietojamību ar Ādažu poligona attīstības iecerēm.

- 5.4.12.3. DAP 2024. gada 22. maija vēstule Nr. 4.9/3138/2024-N (turpmāk – DAP Vēstule Nr. 4.9/3138/2024-N), kurā DAP norādīja, ka tās iepriekš sniegtais viedoklis arī pēc Ziņojuma pilnveides pēc būtības nav ņemts vērā – *IVN ziņojuma autori ignorē ietekmes, ko radīs paredzētā darbība, uzskatot, ka ietekme ir nebūtiska un novēršama, neņemot vērā, ka Paredzētās darbības teritorijā koncentrējas ievērojams daudzums Latvijā retu un īpaši aizsargājamu dabas vērtību*. DAP detalizēti skaidroja savu viedokli attiecībā uz veiktā novērtējuma nepilnībām, sevišķi kontekstā ar Ziņojumā izdarīto ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA Ādaži novērtējumu. DAP norādīja, ka tās ieskatā Paredzētās darbības īstenošana var ietekmēt *Natura 2000* teritorijas AAA Ādaži konektivitāti, integritāti un izveides mērķus un plašāk skaidroja Darbības vietas saglabāšanas nozīmību AAA Ādaži atsevišķo daļu integritātes un savietojamības nodrošināšanai. DAP norādīja, ka tā nevar piekrist Ziņojumā izdarītajam secinājumam, ka Paredzētajai darbībai nav ne būtiskas, ne vispār nekādas izmērāmas ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA Ādaži, ko būtu iespējams analizēt un vērtēt Noteikumu Nr. 300 kārtībā. DAP ieskatā šāda analīze atbilstoši Noteikumos Nr. 300 noteiktajai kārtībai nav veikta. Izvērtējot ietekmes uz *Natura 2000* AAA Ādaži teritoriju sniegto novērtējumu, DAP kopumā secināja, ka sagaidāma ietekme uz minētās *Natura 2000* teritorijas konektivitāti un integritāti, it sevišķi attiecībā uz kāpu biotopiem un ar tiem saistītām sugām, kā arī zaļo vārnu. DAP vērsa uzmanību uz normatīvajiem aktiem, kas noteic nepieciešamību Paredzētās darbības ietekmes vērtējumam un pieļaujamībai, ja tā var ietekmēt *Natura 2000* teritoriju. Ņemot vērā, ka DAP ieskatā Paredzētajai darbībai būs ietekme uz AAA Ādaži kā *Natura 2000* teritorijas konektivitāti un integritāti, tai ir paredzama būtiska ietekme uz ES prioritārās nozīmes biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* aizsardzības stāvokli valstī kopumā, kā arī Ziņojumā nav pamatotas tādas sabiedrības intereses, kuru dēļ šāda negatīva ietekme būtu pieļaujama, DAP norādīja, ka tā neatbalsta Paredzētās darbības īstenošanu. Papildus jau minētajam DAP arī vērsa uzmanību uz nesekmīgo AAA Ādaži teritorijas paplašināšanu, tajā ietverot arī Darbības vietu, norādot, ka jau AAA Ādaži Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā, pret to iebilda Ādažu novada pašvaldība neskatoties uz to, ka teritorija no dabas aizsardzības viedokļa ir svarīga un ir ekoloģiski saistīta ar AAA Ādaži.
- 5.4.13. Reaģējot uz DAP Vēstuli Nr. 4.9/3138/2024-N, Izstrādātāja ar 2024. gada 23. maija vēstuli Nr. 37/05-24 iesniedza papildinājumus Ziņojuma 9. nodaļā, papildinot un kartogrāfiskajā materiālā attēlojot plānoto ieguves platību samazinājumu un aktualizēja Ziņojumu.
- 5.4.14. Ievērojot Novērtējuma likuma 20. panta pirmajā daļā noteikto, Dienests izvērtē Ziņojumu un sniedz par to atzinums. Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma sagatavošanas gaitā Dienests atbilstoši Novērtējuma likuma 20. panta otrajā daļā noteiktajam ir lūgusi institūcijas savas kompetences ietvaros sniegt atsauksmes par Ziņojumu un tā aktuālajām redakcijām. Attiecīgi Dienestā tika saņemtas VARAM, DAP, VAMOIC un Dienesta atsauksmes (skat. šī atzinuma 5.3.2, 5.4.2., 5.4.6. un 5.4.12. apakšpunktu un to apakšpunktus).
- 5.4.15. Ņemot vērā visa IVN gaitā paustos institūciju viedokļus, kā arī veikto Ziņojuma un tā redakciju izvērtējumu, Dienests vairākkārt ir lūdzis sniegt papildu informāciju, novērtējumu un atbildes uz institūciju paustajiem viedokļiem:
- 5.4.15.1. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu ar 2023. gada 21. jūnija vēstuli Nr. 5–01/816/2023 (skat. arī šī atzinuma 5.3.3. apakšpunktu).
- 5.4.15.2. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu ar 2023. gada 13. oktobra vēstuli Nr. 5-01/1255/2023 (skat. arī šī atzinuma 5.4.4. apakšpunktu).

- 5.4.15.3. Ar Dienesta Vēstuli Nr. 5-01/1496/2023 Ierosinātājai un Izstrādātājai Dienests pārsūtīja VARAM Vēstuli Nr. 1-132/6633 un lūdza Ierosinātāju un Izstrādātāju izvērtēt un sniegt viedokli par Paredzētās darbības realizācijas iespējamību Darbības vietā (skat. arī šī atzinuma 5.4.7. apakšpunktu).
- 5.4.15.4. Ar Dienesta Vēstuli Nr. 5-01/439/2024 Ierosinātājai un Izstrādātājai Dienests norādīja, ka Ziņojuma aktuālā redakcija³³ un papildu skaidrojumi³⁴ joprojām nesatur būtisku informāciju, kas saistīta ar pienācīgu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes novērtējumu uz Darbības vietai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62. panta pirmo daļu lūdza sniegt viedokli un argumentus par iespējamo Dienesta Ierosinātājai nelabvēlīgo administratīvo aktu (skat. arī šī atzinuma 5.4.9. apakšpunktu).
- 5.4.15.5. Ierosinātāja ar 2024. gada 5. aprīļa vēstuli Nr. 01-6/24/446 aicināja Aģentūru, VARAM, DAP un Dienestu 2024. gada 18. aprīlī uz sapulci, lai pārrunātu ar Paredzēto darbību un sagatavoto Ziņojumu saistītos jautājumus. Tiešsaistes kopsapulce platformā *Zoom* norisinājās 2024. gada 18. aprīlī (skat. arī šī atzinuma 5.4.10. apakšpunktu).
- 5.4.15.6. Ziņojuma aktualizētā redakcija Dienests tika iesniegta 2024. gada 9. maijā (skat. arī šī atzinuma 5.4.11. apakšpunktu), bet papildinājumi 2024. gada 23. maijā (skat. arī šī atzinuma 5.4.13. apakšpunktu).
- 5.4.16. Izvērtējis Ziņojuma aktuālo redakciju (skat. šī atzinuma 5.4.11. un 5.4.13. apakšpunktu) un institūciju paustos viedokļus (skat. šī atzinuma 5.4.12. apakšpunktu ar apakšpunktiem) par Ziņojuma aktuālo redakciju, Dienests konstatēja, ka Ziņojums un tajā ietvertais Paredzētās darbības ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* novērtējums joprojām nesatur novērtējumu, kas atbilstu Noteikumos Nr. 300 un Programmā (Programmas II daļas 3.3. punkts un IV daļas 3.2.8. punkts) noteiktajam, līdz ar to Dienests ar 2024. gada 24. jūlija lēmumu Nr. 5-02- 2/37/2024 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma “*IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVEI ATRADNĒ “ASNI”, ĪPAŠUMOS “ŪDENSKRĀTUVE “ASNI” UN “ĀDAŽU NOVADA MEŽI”, ĀDAŽU PAGASTĀ, ĀDAŽU NOVADĀ*” 2024. gada 23. maija redakcijas nodošanu pārstrādāšanai” nodeva Ziņojumu pārstrādei, vēršot Ierosinātājas uzmanību, ka Paredzētā darbība plānotā Darbības vietā var nebūt iespējama saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (turpmāk – ĪADT likums) 43. panta piekto daļu un Sugu un biotopu likuma 11. panta 2. un 6. punktu.

5.5. Sabiedrības informēšana par pārstrādāto Ziņojumu:

- 5.5.1. Pārstrādātā Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2025. gada 9. jūnija līdz 9. jūlijam. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme norisinājās 2025. gada 18. jūnijā. Paziņojums par plānoto sanāksmi tika publicēts laikraksta “*Ādažu Novada Vēstis*” Nr. 287 un ievietots Ādažu novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.adazi.lv/news/>, Ierosinātājas pārstāves tīmekļvietnē www.enviro.lv un Dienesta tīmekļvietnē www.eva.gov.lv.
- 5.5.2. Pārstrādātā Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Dienests saņēma Dienesta 2025. gada 9. jūlija vēstuli Nr. 2.3/AP/6042/2025 “Par IVN ziņojumu atradni “Asni”, “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā, Ādažu novadā”, kurā atkārtoti vērsta

³³ Ziņojuma redakcija, kas Dienestā iesniegta 2023. gada 8. septembrī.

³⁴ Izstrādātājas 2023. gada 3. oktobra vēstule Nr. 73/10-2319 un Izstrādātājas 19. decembra vēstule Nr. 89/12-23 ar pielikumiem.

uzmanība uz nepieciešamību vērtēt Paredzamās darbības ietekmes gaisa piesārņojuma un trokšņa aspektā summāri ar Darbības vietai blakus esošo derīgo izrakteņu atradni “Autiņi”, kā arī vairāku fizisku personu vēstules, kurās galvenokārt izteiktas bažas un uzdoti jautājumi saistībā ar derīgā izrakteņa transportēšanas maršrutu izvērtēšanu.

- 5.5.3. 2025. gada 14. jūlijā Dienests saņēma 2025. gada 11. jūlija DAP vēstuli Nr.4.9/4394/2025-N “Par viedokļa sniegšanu par IVN ziņojumu smilts ieguvei nekustamajos īpašumos “Ūdenskrātuve “Asni”” un “Ādažu novada meži” Ādažu pagastā” (turpmāk – DAP Vēstule Nr.4.9/4394/2025-N), kurā DAP atkārtoti puda viedokli, ka neatbalsta Paredzēto darbību, jo tās rezultātā tiktu zaudēta ievērojama īpaši aizsargājamā biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* platība, kā arī Paredzētās darbības īstenošana var ietekmēt *Natura 2000* teritorijas AAA *Ādaži* konektivitāti, integritāti un izveides mērķus.
- 5.5.4. 2025. gada 22. jūlijā Izstrādātāja Dienestā iesniegusi pārstrādāto IVN Ziņojumu un paziņojumu par Ziņojuma iesniegšanu. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots pašvaldības, Izstrādātājas un Dienesta tīmekļvietnēs (attieciņi <https://www.adazi.lv/news/>, www.enviro.lv un www.eva.gov.lv).
- 5.5.5. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu sniegt viedokli par Ziņojuma pārstrādāto redakciju, Dienestā tika saņemtas:
- 5.5.5.1. VAMOIC 2025. gada 25. augusta vēstule Nr. NOS/2025-6093, kurā sniegta papildus informācija par zaļās vārnas novērojumiem Paredzētās darbības vietas apkārtnē, papildus vēršot uzmanību, ka Ziņojumā nav analizēta Darbības vietas nozīmība zaļās vārnas, ka arī īpaši aizsargājamo abinieku aizsardzības nodrošināšanā.
- 5.5.5.2. Dienesta 2025. gada 29. augusta vēstule Nr. 2.3/AP/7777/2025, kurā Dienests vērš uzmanību uz nepieciešamību gaisa kvalitātes novērtējumā un trokšņa izvērtējumā ņemt vērā arī blakus atradnes “Autiņi” radītās ietekmes, kā arī Dienests norādījis uz vairākiem nekorektiem Ziņojumā iekļautie apgalvojumiem.
- 5.5.5.3. VARAM 2025. gada 2. septembra vēstule Nr. 1-13/4272 (turpmāk - Vēstule Nr. 1-13/4272), kurā VARAM atkārtoti norāda, ka Ziņojuma 9. nodaļas 5. punktā norādītie kompensējošie pasākumi (kas kopumā nav mainījušies kopš 2024. gada redakcijas) joprojām kritiski vērtējami, jo Darbības vietā plānots iznīcināt īpaši aizsargājamā biotopa platību. Tāpat norādīts, ka arī paredzētie biotopu kvalitātes uzlabošanas pasākumi 30,87 ha kopplatībā blakus zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0089, lai arī ir atbalstāmi un veicināmi, nav uzskatāmi kā Paredzētās darbības rezultātā zaudēto biotopu (un sugu dzīvotņu) kompensējošs mehānisms.
- 5.5.5.4. DAP 2025. gada 1. septembra vēstule Nr. 4.9/5455/2025-N, kur norādīts, ka, DAP ieskatā papildinātajā Ornitologa, kā arī Abinieku un rāpuļu ekspertu atzinumos un Ziņojumā nav sniegta kvantitatīva informācija, vērtējumu veicot pret *Natura 2000* teritorijas izveides mērķiem.
- 5.6. Dienesta ar 2025. gada 26. septembra vēstuli Nr. 10.4/1753/2025-N “Par ietekmes uz vidi ziņojumu”, lūdzis papildināt Ziņojumā ietverto vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz teritorijā konstatētajām dabas vērtībām. Ierosinātāja ar 2025. gada 27. novembra vēstuli Nr. ĀNP/1-12-1/25/1786 “Par iesnieguma pieprasījumu atzinuma par ietekmes uz vidi novērtējuma atradni “ASNI” ziņojuma saņemšanai” informēja Dienestu, ka papildus informācija Dienestā netiks iesniegta.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros vērtētas Paredzētās darbības ietekmes uzgaisa kvalitāti, vides troksni, hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem (šajā aspektā veikts arī summārs ietekmju novērtējums), kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, tostarp ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, ainavu u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes.

6.2. Kā būtiskākos Dienests Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbībasrealizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

6.2.1. Ietekme uz bioloģisko daudzveidību, *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* un ainavu.

6.2.2. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas.

6.2.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas.

6.2.4. Troksnis, tā izplatības novērtējums, tostarp saistībā ar derīgo izrakteņu transportēšanu.

6.3. Izvērtējis Ziņojuma pārstrādāto redakciju (skat. šī atzinuma 5.5.4. punktu) un institūciju paustos viedokļus (skat. šī atzinuma 5.5.5. apakšpunktu ar apakšpunktiem) par Ziņojuma pārstrādāto redakciju, Dienests konstatē, ka Ziņojums un tajā ietvertais Paredzētās darbības ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* novērtējums tikai daļēji atbilst Noteikumos Nr. 300 un Programmā (Programmas II daļas 3.3. punkts un IV daļas 3.2.8. punkts) noteiktajam, jo atsevišķos ietekmju aspektos netiek kļiedētas šaubas par Paredzētās darbības iespējamo negatīvo ietekmi uz Darbības vietā un tās tuvumā un AAA *Ādaži* konstatētajām dabas vērtībām, sevišķi zaļo vārnu *Coracias garrulus*, smilšu krupi *Epidalea calamita* un brūno varžukrupi *Pelobates fuscus*, kā arī iespējamo negatīvo ietekmi uz *Natura 2000* teritorijas AAA *Ādaži* ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un minētās *Natura 2000* teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Uz iepriekš minēto savās atsauksmēs par Ziņojuma pārstrādāto redakciju norāda arī VARAM (skat. šī atzinuma 5.5.5.3. apakšpunktu) un DAP (skat. šī atzinuma 5.5.3. un 5.5.5.4. apakšpunktu).

6.4. Ņemot vērā pārstrādātajā Ziņojumā ietverto vērtējumu, iepriekš minēto un šī atzinuma 6.6.1. apakšpunktā izvērsto Paredzētās darbības ietekmes uz bioloģisko daudzveidību un *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* novērtējuma izvērtējumu, Dienests secina, ka konstatējami tādi apstākļi, kas ir par pamatu aizliegt pilnībā Ierosinātājas Paredzēto darbību. Dienests uzskata, ka Paredzētā darbība nav iespējama arī ar ierobežojumiem, ievērojot Dienesta izvirzāmus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība būtu īstenojama attiecībā uz Paredzētās darbības negatīvās ietekmes novēršanu uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* un tajā aizsargātajām dabas vērtībām, kā arī Darbības vietā un tās apkārtnē konstatētajām dabas vērtībām, jo novērtējuma rezultātā izvirzītie nosacījumi ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju ietekmes novēršanai nav pilnībā izvērtēti un iespējami Paredzētās darbības īstenošanai aspektā, kas skar *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, tajā aizsargātās dabas vērtības un Darbības vietā konstatētās dabas vērtības.

6.5. Citos Ziņojumā un atzinumā vērtēto ietekmju aspektos nosacījumi atbilstoši Novērtējuma likuma 20. panta desmitajā daļā noteiktajam būtu izvirzāmi, bet, ņemot vērā iepriekš norādīto, ka konstatējami tādi apstākļi, kas ir par pamatu aizliegt pilnībā Ierosinātājas Paredzēto darbību, tie šajā atzinumā netiek izvirzīti.

6.6. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz

vidi, Dienests secina sekojošo:

6.6.1. Ietekme uz bioloģisko daudzveidību, *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* un ainavu:

- 6.6.1.1. Vērtējot Paredzētās darbības un tās apkārtnē esošo darbību kopējo un savstarpējo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, jāņem vērā, ka, īstenojot Paredzēto darbību, tiks pārveidots līdzšinējais vides stāvoklis Darbības vietā, ieguves platībā tiks zaudēta pašreizējā veģetācija, mainīts teritorijas reljefs un mitruma režīms, sagaidāms, ka parādīsies vai palielināsies ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīti traucējumi apkārtējā vidē.
- 6.6.1.2. Paredzētās darbības ietekmju novērtēšanai uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību IVN ietvaros piesaistīti un savus atzinumus un to papildinājumus (Ziņojuma 3.–5. pielikums) snieguši atbilstošo jomu sugu un biotopu eksperti (skat. šī atzinuma 3.2.16.–3.2.18. apakšpunktu). Galvenie ekspertu atzinumos sniegtie novērtējuma rezultāti un izdarītie secinājumi atspoguļoti Ziņojuma 5.6.–5.8. nodaļā, bet kontekstā ar iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* un tajā aizsargātajām dabas vērtībām – Ziņojuma 5.13. nodaļā. Savukārt Paredzētās darbības ietekmes uz hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām vērtētas Ziņojuma 6. pielikumā un atspoguļotas Ziņojuma 5.1. nodaļā. Novērtējums balstīts uz Hidroģeoloģijas ekspertes sniegto atzinumu (Ziņojuma 6. pielikums).
- 6.6.1.3. Dienests secina, ka galvenās identificētās potenciāli nelabvēlīgās ietekmes uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību kontekstā ar Paredzēto darbību un tās nodrošinājumu ir derīgā materiāla ieguve teritorijā, kurā konstatēti ES nozīmes aizsargājami biotopi, tostarp prioritāri aizsargājams biotops, kuros iespējama īpaši aizsargājamu un kritiski apdraudētu putnu sugu barošanās, īpaši aizsargājamu putnu ligzdošana un īpaši aizsargājamu abinieku dzīvotnes. Papildus tam izvērtējams, vai, veicot derīgo izrakteņu ieguvī zem gruntsūdens līmeņa, iespējama nelabvēlīga ietekme uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, kas tādejādi var nelabvēlīgi ietekmēt arī *Natura 2000* teritorijā AAA *Ādaži* esošos purvu biotopus.
- 6.6.1.4. Izpētes teritorija katrā no ietekmju uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību novērtējuma aspektiem definēta un kartogrāfiskajā materiālā attēlota attiecīgajā jomā sertificēta dabas eksperta/-u atzinumā (Ziņojuma 3.–5. pielikums). Tāpat minētajos ekspertu atzinumos norādīta attiecīgajā ietekmes uz apkārtnes dabas vērtībām novērtējuma aspektā izmantotā metodika un esošās pieejamās informācijas un datu avoti.
- 6.6.1.5. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertes atzinumu (Ziņojuma 3. pielikums) Darbības vietā īpaši aizsargājamas augu sugas netika konstatētas, taču konstatēti ES nozīmes īpaši aizsargājami biotopi kopumā 30,15 ha platībā - 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*, kas aizņem 24,97 ha lielu platību, un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju*, kas aizņem 5,18 ha lielu platību (skat. arī šī atzinuma 3.2.16. apakšpunktu). Konstatētie biotopi ir daļa no plašākā apkārtnē, tostarp AAA *Ādaži* teritorijā, sastopamā biotopu kompleksa. Īstenojot Paredzēto darbību paredzētajā maksimālajā apjomā, kopumā Darbības vietā tiks iznīcināti minētie aizsargājami biotopi visā to aizņemtajā platībā (30,15 ha).
- 6.6.1.6. Sugu un biotopu ekspertes atzinumā sniegts vērtējums par Darbības vietā konstatēto īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli Paredzētās darbības teritorijā un Latvijā kopumā, kā arī sniegts vērtējums par sagaidāmo Paredzētās darbības ietekmi uz minētajiem biotopiem. Atbilstoši novērtētajam:
 - 6.6.1.6.1. Darbības vietā esošā biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* stāvoklis novērtēts kā vidēji labs līdz labs, taču novērojama pakāpeniska biotopa aizsargšana

ar priedēm, kas saistīta ar teritorijas izmantošanas intensitātes militārām mācībām samazināšanos. Detalizētāks vērtējums par konstatētā biotopa kvalitāti sniegts Ziņojuma 3. pielikuma faila *Biotopu atzinuma papildinājums 2023.edoc* 3.–4. lpp. Savukārt atbilstoši “Ziņojums Eiropas Komisijai par ES nozīmes biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā” (novērtējums par 2013.–2018. gada periodu)³⁵ (turpmāk – EK Ziņojums) sniegtajai informācijai kopējais minētā biotopa stāvoklis valstī novērtēts kā nelabvēlīgs – slikts (U2). Biotops kopumā Latvijā aizņem ~ 2100 ha, tostarp 1148 ha tiek aizsargāti Darbības vietai blakus esošajā AAA *Ādaži*. Dienests norāda, ka Ziņojuma izvērtēšanas laikā - 2025. gada 29. oktobrī ticis publicēts jaunākais EK Ziņojums (novērtējums par 2019.–2024. gada periodu)³⁶, atbilstoši kuram kopējais minētā biotopa stāvoklis valstī joprojām novērtēts kā nelabvēlīgs – slikts (U2). Saskaņā ar jaunāko EK Ziņojumu valstī pastāv riski būtisku platību zudumam, ko nav iespējams kompensēt ar biotopa atjaunošanas projektiem.

- 6.6.1.6.2. Darbības vietā esošā biotopa 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* stāvoklis novērtēts kā vidējs, ņemot vērā, ka konstatēts tā aizaugums ar priedi aptuveni 60–70 % apjomā. Atbilstoši EK Ziņojumā sniegtajai informācijai kopējais minētā biotopa stāvoklis valstī novērtēts kā nelabvēlīgs – nepietiekams (U1). Biotops kopumā Latvijā aizņem ~ 2325 ha, tostarp 2295,4 ha jeb 98,8 % no biotopa aizņemtās platības Latvijā tiek aizsargāti Darbības vietai blakus esošajā AAA *Ādaži*. Saskaņā ar jaunāko EK Ziņojumu kopējais minētā biotopa stāvoklis valstī novērtēts kā labvēlīgs (FV).
- 6.6.1.6.3. Ietekmju novērtējums uz Darbības vietā konstatētajiem biotopiem vērtēts saskaņā ar Ministru kabineta 2007. gada 27. marta noteikumu Nr. 213 “Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu” (turpmāk – Noteikumi Nr. 213) 3. un 5. punktā noteiktajiem kritērijiem (Ziņojuma 5.6. tabula). No novērtējuma izriet, ka, īstenojot Paredzēto darbību maksimālajā plānotajā apjomā, tiks iznīcināti 1,19 % no biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* kopējās aizņemtās platības Latvijā un 0,22 % no biotopa 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* kopējās aizņemtās platības Latvijā (Ziņojuma 5.6. tabula). Novērtēts, ka abu biotopu dabiskā reģenerācija Darbības vietā pēc smilts ieguves plānotajā veidā nav iespējama. Tādēļ Paredzētās darbības rezultātā sagaidāma vērā ņemama nelabvēlīga ietekme uz biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un neliela nelabvēlīga ietekme uz biotopa 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* izplatību Latvijā.
- 6.6.1.6.4. Papildus minētajam Sugu un biotopu eksperte savā atzinumā identificējusi arī iespējamās kumulatīvās ietekmes uz konstatētajiem aizsargājamiem biotopiem, kas apkopotas Ziņojuma 5.7. tabulā. No novērtētā izriet, ka kumulatīvās ietekmes ar Paredzēto darbību šajā aspektā varētu veidoties ar smilts ieguvi Darbības vietai blakus esošajā atradnē “Autiņi” (7,15 ha) un militārās darbības intensitātes palielināšanos AAA *Ādaži* teritorijā. Novērtēts, ka tādējādi abas smilts atradnes kopumā radīs lokāla mēroga biotopu platību zaudējumus AAA *Ādaži* tuvākajā apkārtnē, kas veido vienotu un plašu biotopu kompleksu.
- 6.6.1.6.5. Tāpat Sugu un biotopu eksperte novērtējusi, ka, realizējot Paredzēto darbību, pastāv risks palielināties invazīvo sugu ienākšanai AAA *Ādaži* teritorijā no smilts transportēšanai izmantojamajiem transportlīdzekļiem.

³⁵ Pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/media/5696/download?attachment>.

³⁶ Pieejams - [Pārskati par sugu un biotopu stāvokli 2019.-2024. gadā | Dabas aizsardzības pārvalde](#)

- 6.6.1.7. Salīdzinot datu sistēmā “Ozols” pieejamo informāciju ar Ziņojuma 5.9. attēlu, kurā parādītas prognozējamās gruntsūdens līmeņa izmaiņas pēc mākslīgās ūdenstilpes izveidošanas izstrādātās Atradnes un atradnes “Autiņi” vietā (3. variants, skat. šī atzinuma 3.3.20. apakšpunktu), konstatējams, ka zona, kur prognozēts gruntsūdens līmeņa pazeminājums līdz 1 m iestiepas arī AAA Ādaži teritorijā. Saskaņā ar sniegto vērtējumu par Paredzētās darbības potenciālās ietekmes zonu uzskatāma teritorija, kurā paredzamās gruntsūdeņu līmeņu izmaiņas būs jūtamas uz dabisko sezonālo svārstību fona, t.i. kur gruntsūdens līmeņa pazeminājums pārsniegs 1 m. Šajā zonā gan AAA Ādaži teritorijā, gan ārpus tās (arī Darbības vietā) ir konstatēti divi īpašo aizsargāmo biotopu veidi: 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*. Savukārt AAA Ādaži teritorijā esošo Rampas purva teritoriju skar zona, kurā prognozētais gruntsūdens līmeņa pazeminājums ir 0,5 m.
- 6.6.1.8. Informācija par Darbības vietā un tās apkārtnē konstatētajām īpaši aizsargājamām putnu sugām sniegta jau šī atzinuma 3.2.17. apakšpunktā. Detalizēta informācija par to izplatības īpatnībām, esošiem un potenciāli apdraudošiem faktoriem apsekotajā teritorijā un to ietekmes vērtējums sniegts Ziņojuma 4. pielikuma faila *Putnu atzinums.edoc* 4. punktā. No Ornitologa atzinumā sniegtā vērtējuma par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz konstatētajām aizsargājamām putnu sugām izriet, ka negatīvi var tikt ietekmēti apkārtējā teritorijā ligzdojošo zaļo vārnu *Coracias garrulus* un pupuķu *Upupa epops* barošanās apstākļi. Šīs sugas pārsvarā barojas ar bezmugurkaulniekiem, kas apdzīvo smiltājus un sausos virsājus, tajā skaitā biotopus 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*, kas Paredzētās darbības rezultātā tiks iznīcināti. Savukārt ietekme uz Darbības vietā potenciāli ligzdojošajām sugām ir vērtējama kā nebūtiska. Tāpat nav sagaidāma negatīva ietekme uz citu apkārtējā teritorijā konstatēto īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas un barošanās apstākļiem.
- 6.6.1.9. Informācija par Darbības vietā un tās apkārtnē iespējamām un konstatētajām īpaši aizsargājamām rāpuļu un abinieku sugām sniegta jau šī atzinuma 3.2.18. apakšpunktā. Detalizētāka informācija par konstatētajā aizsargājamo rāpuļu un abinieku sugām, to novērojumiem sniegta Abinieku un rāpuļu eksperta atzinuma (Ziņojuma 5. pielikums) sadaļā “Konstatētās īpaši aizsargājamās sugas vai sugu grupas”.
- 6.6.1.10. Abinieku un rāpuļu eksperts savā atzinumā sniedzis vērtējumu par Paredzētās darbības teritorijas kā dzīvotnes piemērotību Darbības vietas apkārtnē konstatētajām aizsargājamām rāpuļu un abinieku sugām. No novērtētā izriet, ka teritorijā atklātie un daļēji atklātie biotopi vērtējami kā sila ķirzakai *Lacerta agilis* sub-optimāli. Darbības vietas DA daļā (zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034 un 8044 006 0107) konstatētas nelielas varžkrupim *Pelobates fuscus* potenciāli piemērotas vairošanās ūdenstilpes (Ziņojuma 5. pielikuma 6. pielikums), bet zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034 konstatēta potenciāla vairošanās vieta arī smilšu krupim *Epidalea calamita*.
- 6.6.1.11. Abinieku un rāpuļu eksperts savā atzinumā arī norādījis, ka trīs Darbības vietas apkārtnē konstatēto aizsargājamo rāpuļu un abinieku sugu atradnes (Ziņojuma 3.6. attēls) ietilpst Ādažu poligona meta-populāciju A perifērijas grupā. Nelielās ūdenstilpes zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034 un 8044 006 0107 ir būtiskas apkārtnes abinieku, tai skaitā varžkrupja un smilšu krupja populāciju saglabāšanā. Teritorijas ūdenstilpņu nozīmi palielina kādreizējās varžkrupja vairošanās vietas iznīcināšana blakus esošajā nekustamajā īpašumā “Autiņi”, kas joprojām nav atjaunota. Tādējādi saskaņā ar novērtēto teritorijas nelielās ūdenstilpes ir ļoti būtisks faktors Ādažu poligona DA daļas abinieku populāciju ilgtspējai. Īpaši būtiska dzīvotnes saglabāšana ir smilšu

krupim, kas ir viena no apdraudētākajām abinieku sugām Latvijā un kuras populācija Ādažu militārajā poligonā ir tikai dažu simtu īpatņu liela un ir izolēta no citām Latvijas populācijām, turklāt populācijas lielums Ādažu poligonā, visticamāk, samazinās. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz aizsargājamiem rūpuļiem un abiniekiem, Abinieku un rūpuļu eksperts norāda, ka vienas lielas un dziļas ūdenstilpes izveide abiniekiem nav piemērota. Vienlaikus no Abinieku un rūpuļu eksperta atzinuma izriet, ka, lai mazinātu plānotās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamām abinieku un rūpuļu sugām, jāievēro nosacījumi Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai, kas apskatīti tālāk šajā atzinumā.

6.6.1.12. Kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.15. punktā ~ 280 m uz Z no Darbības vietas atrodas ĪADT, kas ir arī *Natura 2000* teritorija - AAA *Ādaži*. Atbilstoši AAA *Ādaži* raksturojošai informācijai norādāms:

6.6.1.12.1. AAA *Ādaži* ĪADT kods ir LV0600800. Atbilstoši ĪADT likuma 43. panta otrai daļai un šī likuma pielikuma 300. punktam minētā ĪADT ir C tipa aizsargājamā teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, lai aizsargātu 17 dažādu biotopu veidus, dažādas augu, putnu, zīdītāju, bezmugurkaulnieku, abinieku un rūpuļu sugas, kā arī, lai saglabātu AAA *Ādaži* kā ES nozīmes putniem nozīmīgu vietu³⁷, vienlaikus nodrošinot valsts aizsardzības uzdevumu veikšanas iespējamību³⁸. AAA *Ādaži* robeža noteikta Ministru kabineta 1999. gada 23. februāra noteikumu Nr. 69 "Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem" 9. pielikumā. AAA *Ādaži* ir izstrādāts Dabas aizsardzības plāns un tā aizsardzību un izmantošanu regulē Ministru kabineta 2019. gada 22. oktobra noteikumi Nr. 493 "Aizsargājamo ainavu apvidus "Ādaži" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 493).

6.6.1.12.2. AAA *Ādaži* izveidots 2004. gadā un aptver 10 150 ha plašu teritoriju Ādažu un Saulkrastu novados, kurā daļēji iekļaujas arī Ādažu poligons.

6.6.1.12.3. Ierobežotās piekļuves teritorija un ar tās izmantošanu saistītie traucējumi kalpojuši par pamatu noteiktu īpaši aizsargājamo biotopu attīstībai un dabas vērtību pastāvēšanai. Minētā ĪADT ir nozīmīgākā teritorija valstī biotopa 2320 *Piejūras zemes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* saglabāšanā. Šī teritorija ir valstī vienīgā, kurā ir piemēroti apstākļi un atbilstoši traucējumi, lai biotops varētu pastāvēt.

6.6.1.12.4. Saskaņā ar *Natura 2000* teritorijas standarta datu formā³⁹ ietvertu jaunāko informāciju galvenās kvalificējošās AAA *Ādaži* aizsardzības pazīmes, kas nosaka *Natura 2000* teritorijas kvalitāti un nozīmīgumu, ir 20 ES aizsargājamie biotopi, tostarp biotopi 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*. Galvenās kvalificējošās sugas, kuru aizsardzībai *Natura 2000* teritorija noteikta ir 39 putnu sugas, tostarp – brūnā čakste *Lanius collurio*, sila cīrulis *Lullula arborea* un zaļā vārna *Coracias garrulus*, četras zivju sugas, trīs bezmugurkaulnieku sugas, četras zīdītāju sugas un divas vaskulāro

³⁷ Informācija pieejama - <https://www.lob.lv/programmas/vietas/pnv/eiropas-savienibas-nozimes-putniem-nozimigas-vietas-latvija/> un https://lob.lv/wp-content/uploads/2016/04/PNV-2004_101-102.pdf.

³⁸ Saskaņā ar AAA *Ādaži* dabas aizsardzības plānā norādīto - AAA *Ādaži* izveidot lai nodrošinātu labvēlīgu aizsardzības stāvokli Latvijas un ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem (jo īpaši – Piejūras zemes smiltāju līdzenumu sausiem virsājiem, slapjiem virsājiem, ar lakstaugiem klātām pelēkajām kāpām, veciem vai dabiskiem boreāliem mežiem, purvainiem mežiem, staignāju mežiem un augstajiem purviem) un aizsargājamām sugām (smilšu krupim *Bufo calamita*, gludenajai čūskai *Coronella austriaca*, rubenim *Tetrao tetrax*, stepes čipstei *Anthus campestris*, zaļajai vārnai *Coracias garrulus* u. c.) un saglabātu AAA *Ādaži* kā ES nozīmes putniem nozīmīgu vietu, vienlaikus nodrošinot valsts aizsardzības uzdevumu veikšanas iespējamību.

³⁹ <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0600800&release=13&form=Clean>.

augu sugas.

- 6.6.1.12.5. Noteikumos Nr. 493 AAA *Ādaži* noteiktas šādas funkcionālās zonas – stingrā režīma, regulējamā režīma, dabas lieguma un ainavu aizsardzības zona. Saskaņā ar minēto noteikumu 1. pielikumā iekļauto funkcionālo zonu shēmu AAA *Ādaži* teritorija, kas atrodas Darbības vietai tuvākajā zonā (Z virzienā no Darbības vietas) noteikta kā ainavu aizsardzības zona. Atbilstoši datu sistēmā “Ozols” pieejamajai informācijai AAA *Ādaži* teritorijā, kas atrodas vistuvāk Darbības vietai (Z-ZR virzienā), konstatēti tādi īpaši aizsargājami biotopi kā 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*, kas veido vienotu biotopu kompleksu ar tāda paša veida biotopiem, kuri konstatēti arī Darbības vietā (skat. arī šī atzinuma 6.6.1.5. punktu).
- 6.6.1.12.6. Dabas aizsardzības plānā definētie AAA *Ādaži* aizsardzības un apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķi ir: nodrošināt ilgstošu dabas procesu un militāro darbību mijiedarbības rezultātā izveidojušos atklātu smiltāju, virsāju un pelēko kāpu biotopu platību un to apdzīvojošo augu un dzīvnieku sugu kopumu nesamazināšanos, saglabājot to daudzveidīgo struktūru, teritorijas apsaimniekošanā galvenokārt izmantojot poligonā esošo militāro darbību potenciālu; nodrošināt, ka ilgstoši neskartie traucējumu jutīgie biotopi – Mazuikas ezers, purvainie meži un mežainās kāpas – ar tos apdzīvojošām sugām tiek saglabāti bez iejaukšanās to dabisko procesu norisē; nodrošināt atjaunošanos meliorācijas un degšanas degradēto purvu biotopiem.
- 6.6.1.12.7. No *Natura 2000* teritorijas standarta datu formā un Ziņojumā norādītā izriet, ka galvenie faktori, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi ietekmē *Natura 2000* teritoriju ir pļaušanas trūkums (A03.03), militārā infrastruktūra ainavā (E04.02), cilvēka darbības radīti traucējumi (G05), uguns darbības trūkums (J01.03).
- 6.6.1.12.8. No Dabas aizsardzības plānā sniegtās informācijas izriet, ka AAA *Ādaži* galvenās vērtības ir: ainava; no regulāriem traucējumiem atkarīgas platības; no stabila hidroloģiskā režīma un netraucētas dabisko procesu attīstības atkarīgas platības; teritorija kā sugu izplatīšanās centrs; medījamo dzīvnieku resursi; militārā infrastruktūra, militārais dzīvesveids un tradīcijas kā potenciāls resurss un vērtība. Izvērtējis Dabas aizsardzības plānā minētās AAA *Ādaži* galvenās vērtības un Paredzētās darbības būtību, Dienesta ieskatā, realizējot Paredzēto darbību, potenciāli var tikt ietekmētas tādas Dabas aizsardzības plānā definētās ĪADT vērtības kā no regulāriem traucējumiem atkarīgas platības; no stabila hidroloģiskā režīma un netraucētas dabisko procesu attīstības atkarīgas platības; teritorija kā sugu izplatīšanās centrs.
- 6.6.1.13. ĪADT likuma 43. panta ceturtā daļa noteic, ka paredzētajai darbībai, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), veic ietekmes uz vidi novērtējumu, bet šī likuma 43. panta piektā daļa noteic, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 6.6.1.14. Ņemot vērā Darbības vietas novietojumu⁴⁰, no Novērtējuma likuma 4.¹ panta izriet, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja

⁴⁰Darbības vietai tuvākā ĪADT, kas ir arī *Natura 2000* teritorija, ir AAA *Ādaži*, kas atrodas ~ 280 m uz Z no Darbības vietas (Ziņojum 2.3. attēls).

paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām nosaka Noteikumi Nr. 300. Attiecīgi Dienests, izdodot Programmu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam, tās II daļas 3.3. punktā un IV daļas 3.2.8. punktā iekļāva prasību veikt Paredzētās darbības ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* izvērtējumu atbilstoši Noteikumos Nr. 300 noteiktajam.

6.6.1.15. Pārstrādātā Ziņojuma 5.13. nodaļā sniegts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* – [...] *IVN nav identificēta gandrīz neviena ietekme uz vidi, kas izmērāmā apjomā varētu sasniegt AAA Ādaži tuvāko punktu, ir pamatots secinājums, ka paredzētajai darbībai nav būtiskas tiešas ietekmes uz Natura 2000 teritoriju AAA Ādaži.* Papildus šim secinājumam pārstrādātajā Ziņojumā kā vienīgā ietekme uz AAA *Ādaži* minēts prognozētā maksimālais gruntsūdeņu pazeminājums, kas saskaņā ar veikto novērtējumu nelielā teritorijā skar AAA *Ādaži* robežas. Vienlaikus Izstrādātāja atzīst, ka prognozējamās netiešas ietekmes, kuru novērtējums sniegts attiecīgo dabas ekspertu novērtējumos (atzinumos). Ņemot vērā Ziņojuma autoru izdarītos secinājumus, **Dienests secina, ka Ziņojumā pēc tā pārstrādāšanas daļēji ietverts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz Natura 2000 teritoriju AAA Ādaži, proti, Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz Natura 2000 teritoriju AAA Ādaži vērtēta hidroģeoloģijas aspektā, tāpat vērtēta ietekme uz biotopiem un augu sugām, tomēr atsevišķos aspektos novērtējums nav veikts veidā, lai tas pilnībā atbilstu Noteikumos Nr. 300 un Programmas II daļas 3.3. punktā un IV daļas 3.2.8. punktā ietvertajām prasībām. Līdz ar to 2025. gada 26. septembrī Dienests ar Vēstuli Nr. 10.4/1753/2025-N Ierosinātajai un Izstrādātajai nosūtījis vēstuli, kurā lūdza papildināt Ziņojumā ietvērto vērtējumu atbilstoši vairākām Noteikumu Nr. 300 punktu prasībām.** Saskaņā ar Ierosinātajas viedokli, ko tā izteikusi Vēstulē Nr. ĀNP/1-12-1/25/1786, Ierosinātāja nepiekrīt Dienesta prasībai, uzskata, ka veiktais novērtējums ir pietiekams un informē Dienestu, ka papildus vērtējums Dienestā vairs netiks iesniegts, **līdz ar to šī atzinuma izdošanai Dienests vērtē to informāciju, kas iekļauta pārstrādātajā Ziņojumā un tā pielikumos.**

6.6.1.16. Izvērtējot Ziņojumu, konstatējams, ka tajā veikts novērtējums uz vairākiem ietekmju aspektiem, tostarp uz teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem:

6.6.1.16.1. Paredzētās darbības ietekme, kas saistīta ar iespējamām izmaiņām apkārtnes hidroģeoloģiskajā un hidroģeoloģiskajā režīmā, vērtēta Hidroģeoloģijas ekspertes atzinumā (Ziņojuma 6. pielikums) un Ziņojuma 5.1. nodaļā. Hidroģeoloģijas ekspertes papildinātajā atzinumā sniegts vērtējums par sagaidāmo gruntsūdens līmeņa iespējamo ietekmi uz AAA *Ādaži* un tajā esošo Rampas purvu, kas atrodas ~ 1,2 km uz Z no Paredzētās darbības teritorijas robežas. Vērtējot mākslīgā ūdenskrātuves jeb karjerdīķa izveides iespējamo ietekmi uz Darbības vietai blakus esošo *Natura 2000* AAA *Ādaži*, Hidroģeoloģijas eksperte secināja, ka gruntsūdens līmeņa izmaiņas, kas pārsniedz sezonālās gruntsūdeņu svārstības (dabisko sezonālo svārstību fons – 1 m), sagaidāmas ~ 27,5 ha platībā, kas tieši pieguļ AAA *Ādaži* D robežai. Šajā teritorijā gruntsūdens līmenis var pazemināties par 1 - 1,6 m. Savukārt prognozējamais gruntsūdens līmeņa pazeminājums Rampas purva teritorijā vērtēts kā 0,5 m un ir mazāks par gruntsūdens līmeņa sezonālajām svārstībām. Līdz ar to **netiek prognozēts, ka, veidojot mākslīgo ūdenstilpi Atradnes teritorijā pēc tās izstrādes, varētu tikt ietekmēts AAA Ādaži un prognozētajā ietekmes zonā konstatētie aizsargājami biotopi un Rampas purvs aspektos, kas saistīti ar hidroģeoloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām/ gruntsūdens līmeņa izmaiņām.**

- 6.6.1.16.2. IVN gaitā Dienestā tika saņemti viedokļi ar bažām par Paredzētās darbības iespējamo negatīvo ietekmi uz AAA *Ādaži* teritorijā esošo Rampas purvu un tajā veiktajiem hidroģeoloģiskā režīma atjaunošanas pasākumiem⁴¹. Atsauksmēs par Ziņojuma iepriekšējo redakciju (kas Dienestā tika iesniegta 2023. gada 8. septembrī) VAMOIC Vēstulē Nr. NOS/2023-6617 norādīja, ka tas negūst pārliecību, ka ar Paredzēto darbību saistītās sagaidāmās gruntsūdens līmeņa izmaiņas neradīs negatīvu ietekmi uz AAA *Ādaži* un tajā esošo Rampas purvu (skat. arī šī atzinuma 5.4.2.2. punktu). VAMOIC iebilda Hidroģeoloģijas ekspertes atzinumā izteiktajam apgalvojumam, ka 27,5 ha ir neliela platība, kas tiktu ietekmēta gruntsūdeņu svārstību rezultātā, un norādīja, ka klimata izmaiņas visticamāk ietekmēs vidējo gada nokrišņu normu un arī ūdens iztvaikošanas intensitāti pēc karjera rekultivācijas ierīkotajā ūdenstilpē. Līdz ar to risks negatīvai ietekmei uz AAA *Ādaži* teritorijām pastāv. Līdzīgu viedokli kā VAMOIC Vēstulē Nr. 4.9/3138/2024-N pauda arī DAP, norādot, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz hidroģeoloģiskajiem un hidroloģiskajiem aspektiem nav veikts kopsakarībā ar klimata pārmaiņām un DAP ieskatā pirmšķietami pastāv ar Paredzētās darbības īstenošanu saistīts risks attiecībā uz AAA *Ādaži* esošajiem purva biotopiem. Sniedzot atbildi uz institūciju komentāriem par klimata pārmaiņu nepietiekamu izvērtēšanu hidroģeoloģiskās situācijas prognozēšanā un novērtēšanā, Pārstrādātā Ziņojuma 10.1. tabulā Izstrādātāja izteikusi viedokli, ka klimata pārmaiņu iespējamo ietekmi kompensē hidroloģiskā režīma izmaiņu modelēšana pēc maksimāli negatīvākā scenārija.
- 6.6.1.16.3. Izdodot šo atzinumu, Dienests ņem vērā, ka AAA *Ādaži* izveidota arī purva biotopu aizsardzībai, tāpēc Paredzētās darbības ietekmes vērtējums uz AAA *Ādaži* teritorijas hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu un tādejādi tajā esošiem purva biotopiem ir būtisks, lai novērtētu Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* AAA *Ādaži* un tajā aizsargājamām dabas vērtībām. Vienlaikus Dienests ņem vērā sertificētas Hidroģeoloģijas ekspertes sniegto novērtējumu un secina, ka sagaidāmās gruntsūdens līmeņa izmaiņas 0,5 m robežās visticamāk neradīs negatīvu ietekmi uz AAA *Ādaži* teritorijā esošo Rampas purvu (skat. šī atzinuma 6.6.1.16.1 apakšpunktu). Gruntsūdens līmeņa svārstību iespējamā ietekme uz Darbības vietai tuvumā esošajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem analizēta tālāk šī atzinuma 6.6.1.17. punktā.
- 6.6.1.17. Dienests konstatē, ka ietekmes novērtējums attiecībā uz AAA *Ādaži* teritorijā sastopamajiem biotopu veidiem (kas konstatēti arī Darbības vietā), veikts atbilstoši Noteikumu Nr. 300 pielikuma 1. un 2. tabulā noteiktajam, apkopots attiecīgi Ziņojuma 5.10. un 5.11. tabulā. Saskaņā ar veikto novērtējumu:
- 6.6.1.17.1. Sugu un biotopu ekspertes 2024. gada papildinātajā atzinumā (Ziņojuma 3. pielikuma fails *Biotopu atzinuma papildinājums 2024.edoc*) esošajās tabulās veikts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 pielikuma 1. un 2. tabulā sniegtajiem kritērijiem arī uz citiem AAA *Ādaži* teritorijā sastopamajiem biotopiem (izņemot saldūdeņu biotopus). Sugu un biotopu eksperte novērtējusi iespējamo ietekmi uz visiem AAA *Ādaži* teritorijā esošajiem purvu, jūras piekrastes, mežu, virsāju un zālāju biotopiem un secinājusi, ka Paredzētās darbības ietekme skars tiešā Darbības vietas tuvumā esošos biotopus (samazināsies

⁴¹VAMOIC 2023. gada 29. maija vēstule Nr. NOS/2023-3528 (skat. šī atzinuma 5.3.2.3. punktu). Saskaņā ar VAMOIC sniegto informāciju laika posmā no 2013. līdz 2018. gadam projekta LIFE “Birds in Adazi” (LIFE12NAT/LV/000509) ietvaros militārajā poligonā “Ādaži” tika veikta Rampas purva hidroloģiskā režīma atjaunošana, kuras galvenais mērķis bija novērst purva nosusināšanu

to platības, kā arī palielināsies šo biotopu fragmentācija), bet uz biotopiem, kas atrodas lielākā attālumā (virs 1 km), ietekme nav sagaidāma.

- 6.6.1.17.2. Pārstrādātajā Ziņojumā ietverts arī Sugu un biotopu ekspertes 2025. gada 23. aprīļa atzinuma papildinājums, kurā sniegts detāls novērtējums Paredzētās darbības ietekmei tieši uz *Natura 2000* teritorijā prognozētās gruntsūdeņu pazeminājuma zonā esošajiem aizsargājamiem biotopiem (2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji*), novērtējot, ka sagaidāmās gruntsūdens līmeņa pazemināšanās radītās mitruma izmaiņas konkrētos biotopus neietekmēs, jo to veģetācijā izteikti dominē sausūs augšanas apstākļus mīlošas sugas. Jaunākajā atzinuma papildinājumā Sugu un biotopu eksperte sniegusi papildus vērtējumu arī par iespējamo ietekmi uz gruntsūdeņu pazeminājuma zonā esošo biotopu ieplakās sastopamajām sausiem virsājiem un kāpām netipiskām mitru un pārmitru vietu sugām, kā piemēram, plankumainā dzegužpirkstīte *Dactylorhiza maculata*, mānīgā knīdija *Cnidium dubium*, palu staipeknītis *Lycopodiella inundata*, kas sastopamas visā AAA *Ādaži* teritorijā, tostarp plānotajā gruntsūdens pazeminājuma zonā ap Atradni. Tāpat norādīts, ka purvainās, pārmitrās vietās Atradnes tuvumā samērā bieži sastopama arī dižā jāņegļīte *Pedicularis sceptrum-carolinum*. Saskaņā ar AAA *Ādaži* Dabas aizsardzības plānā secināto šādām aizsargājamām sugām, kuru pastāvēšanai ir būtiskas zālaines, pārmitras teritorijas, ir būtisks optimāls hidroloģiskais režīms, kas nodrošina pārmitru vai sezonāli pārplūstošu augteni. Tā kā plānotajā gruntsūdeņu pazeminājuma zonā par 1 - 0,5 m atrodas arī pastāvīgi mitrākas vietas uz Z-ZA no Atradnes, kur konstatētas mitros augšanas apstākļos augošas sugas, tad vienlaicīgi ar smilts ieguves uzsākšanu ir jāsāk gruntsūdeņu līmeņa pazeminājuma zonā par 1 - 0,5 m konstatēto konkrēto augu sugu (plankumainā dzegužpirkstīte, mānīgā konīdija, palu staipeknītis) atradņu monitorings. Monitoringu jāveic ik gadu un konstatējot faktisko gruntsūdens pazeminājuma negatīvo ietekmi uz sugu atradnēm, jāveic smilts ieguves pārplānošana tā, lai gruntsūdens līmenis nepazeminātos.
- 6.6.1.17.3. Ņemot vērā Sugu un biotopu ekspertes atzinuma papildinājumus - ietekmes novērtējumu uz AAA *Ādaži* sastopamajiem biotopiem, arī Ziņojuma 5.13. nodaļa papildināta ar precizētiem secinājumiem par sagaidāmo ietekmi uz *Natura 2000* teritorijā esošajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un augu sugām, kā arī Ziņojuma 9. nodaļa papildināta ar informāciju par Paredzētās darbības ietekmes zonā sastopamo īpaši aizsargājamo augu sugu monitoringa veikšanas nepieciešamību.
- 6.6.1.17.4. Izvērtējis Sugu un biotopu ekspertes atzinumu un tā papildinājumus, Dienests konstatē, ka atbilstoši novērtētajam **nav sagaidāmas izmaiņas AAA *Ādaži* teritorijā esošo aizsargājamo biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* aizņemtajās platībās un to kvalitātē.** Nav identificētas tādas ietekmes, kas veicinātu minēto biotopu fragmentāciju AAA *Ādaži* teritorijā, izolētību (nošķirtību), izmaiņas likumsakarībās un mijiedarbībās, kuras nosaka teritorijas struktūru un funkcijas. Vienlaikus konstatējams, ka Ziņojuma 5.9. tabulā norādīts, ka, lai arī nav sagaidāmas izmaiņas minēto īpaši aizsargājamo biotopu, kas atrodas AAA *Ādaži* teritorijā, kvalitātē (tam raksturīgajās struktūrās un funkcijās), Darbības vietā esošo biotopu platību iznīcināšana samazinās AAA *Ādaži* pieguļošajās teritorijās esošo biotopu poligonu izmērus. Tādējādi atlikušie biotopa poligoni daudz vairāk būs pakļauti ārējām ietekmēm – uz tiem palielināsies izmantošanas slodze, veidosies tā saucamais “malas efekts”. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertes papildinātajā atzinumā sniegto vērtējumu, **nav sagaidāma būtiska ietekme uz AAA *Ādaži***

teritorijā esošajiem biotopiem, jo Paredzētās darbības ietekme ir lokāla tikai Paredzētās darbības vietā. Tā neietekmēs AAA *Ādaži* teritorijā esošo biotopu apsaimniekošanu un aizsardzību.

- 6.6.1.18. Vienlaikus, sniedzot viedokli par pārstrādāto Ziņojumu, DAP Vēstulē 4.9/5455/2025-N atkārtoti norāda, ka realizējot Paredzēto darbību lielā apmērā paredzēts iznīcināt ES prioritārās nozīmes biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*, kura dabas aizsardzības stāvoklis Latvijā tiek vērtēts kā “nelabvēlīgs-slikts”⁴², līdz ar to samazinātos par aptuveni 1% no zināmā biotopa platības, kas vērtējama kā būtiska nelabvēlīga ietekme visas valsts mērogā. DAP norāda, ka papildinātais Sugu un biotopu ekspertes atzinums nesniedz jaunu informāciju par to, kas liktu pārvērtēt iepriekš pausto DAP viedokli par ietekmi uz konkrēto biotopu. DAP uzsver, ka Paredzētās darbības vieta kalpo kā sugu migrācijas koridors starp abām atsevišķajām AAA daļām (gan sugas, gan biotopi Paredzētās darbības vietā ir tie paši, kuru aizsardzībai veidots AAA kā *Natura 2000* teritorija), tā ir barošanās vieta AAA izveides vienai no mērķa sugām – zaļajai vārnai, līdz ar to Paredzētās darbības īstenošana var ietekmēt *Natura 2000* teritorijas AAA *Ādaži* savienojamību un viengabalainību, kā arī izveides mērķus.
- 6.6.1.19. Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritorijas AAA *Ādaži* ornitofaunu atbilstoši teritorijas standarta datu formā iekļautajam teritorijā ligzdojošo, Latvijā īpaši aizsargājamo putnu sugu sarakstam, sniedzis Ornitologs, sagatavojot Ornitologa 2025. gada 14. maija atzinuma papildinājumu (Ziņojuma 4. pielikuma fails *Putnu atzinuma papildinājums2025.edoc*). Saskaņā ar atzinuma papildinājumā norādīto Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz *Natura 2000* teritoriju⁴³ veikts atbilstoši Noteikumu Nr. 300 pielikuma 1. tabulā ietvertajiem kritērijiem. Novērtējuma rezultātā secinot, ka Paredzētai darbībai nav paredzama ietekme ne uz vienu no AAA *Ādaži* sastopamajām putnu sugām nevienā no kritērijiem, **izņemot zaļo vārnu, kuras aizsardzībai** (kā arī citu ietekmēto putnu sugu aizsardzības nodrošināšanai) Paredzētās darbības realizēšanas gadījumā **nepieciešams veikt ietekmi mazinošu pasākumu kompleksu** (Ziņojuma 5.12. tabula), tostarp nodrošinot ieguves platības samazināšanu, kompensējošo pasākumu īstenošanu zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0089, kā arī Paredzētās darbības veikšanas laika ierobežojumus.
- 6.6.1.20. Ornitologa ieskatā, nodrošinot ietekmi mazinošus pasākumus, tādi kritēriji kā zaļās vārnas dzīvotnes platība, populācijas blīvums, kā arī dzīvotnes kvalitāte⁴⁴ nesamazināsies/nepasliktināsies. Tādējādi Ornitologs savā jaunākajā atzinuma papildinājumā iekļāvis secinājumu, ka, **ievērojot 2023. gada jūlijā sagatavotā sertificēta sugu un biotopu jomas eksperta atzinumā un šī atzinuma 2024. gada aprīļa papildinātajā versijā sniegtos norādījumus, iespējamās ietekmes mazināšanai uz Latvijā īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas un barošanās apstākļiem, kā arī šajā dokumentā pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība (derīgo izrakteņu ieguve) neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā un ES īpaši aizsargājamām putnu sugām, tajā skaitā AAA *Ādaži* sastopamajām Latvijā un ES īpaši aizsargājamām putnu sugām.**
- 6.6.1.21. Ornitologa ieskatā ietekmes samazināšanai paredzēti šādi pasākumi (Ziņojuma

⁴²Ziņojums par ES nozīmes biotopu aizsardzības stāvokli Latvijā 2013.-2018. gadu <https://www.daba.gov.lv/lv/media/5696/download?attachment>

⁴³ Papildus vērtējums sniegts pēc Dienesta lēmuma Nr. 5-02- 2/37/2024 par Ziņojuma pārstrādāšanu, kurā norādīts uz nepieciešamību papildināt Ziņojumu Programmai atbilstīgu ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* novērtējumu.

⁴⁴ Noteikumu Nr.300 9.4.1., 9.4.2. un 9.4.6. apakšpunktos noteiktie kritēriji.

9. nodaļa):

- 6.6.1.21.1. Lai samazinātu iznīcināmās aizsargājamo biotopu platības, paredzēts samazināt smilts ieguves platības. Proti, paredzēts attiekties no smilts ieguves Darbības vietas Z un DR daļā (Ziņojuma 9.2. attēls), tādējādi iznīcināmo ES prioritārā biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* platību kopumā samazinot par 5,42 ha. Detalizētāks apraksts sniegts Ziņojuma 109. lpp. 5. punktā ar apakšpunktiem.
- 6.6.1.21.2. Zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0034 un 8044 006 0107 (Īpašums “*Ūdenskrātuve “Asni”*”) daļās, kas ietver nelielo ūdenstilpju un reljefa pazeminājumu vietas un 20 m zonu ap tiem⁴⁵ (Ziņojuma 10.1 attēls) nav paredzēts veikt derīgo izrakteņu ieguvi, iegūtā materiāla apstrādi, iekšējo ceļu izveidi vai jebkāda cita veida traucējumu radīšanu vai dzīvotnes ietekmēšanu.
- 6.6.1.21.3. Teritorijas Z daļā plānots izveidot 50 metrus platu joslu, kurā ieguve tiktu veikta tikai virs gruntsūdens līmeņa, pēc tam veidojot dabisku reljefu, tādējādi rekultivācijas gaitā izveidojot reljefa pazeminājumu ar periodiskām vai seklām pastāvīgām nelielām ūdenstilpēm. Konkrēta šādas joslas (vai joslu) atrašanās vieta nosakāma izstrādes plānojumā.
- 6.6.1.21.4. Lai samazinātu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, augsnes virskārtas noņemšanu, koku un krūmu apauguma novākšanu paredzēts veikt ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. augusts).
- 6.6.1.21.5. Vienlaicīgi ar smilts ieguves uzsākšanu jānodrošina gruntsūdeņu līmeņa pazeminājuma zonā konstatēto mitrus augšanas apstākļus mīlošo augu sugu (plankumainā dzegužpirstīte, mānīgā knīdija, palu staipeknītis) atradņu monitorings ik gadu, konstatējot faktisko gruntsūdens pazeminājuma negatīvo ietekmi uz sugu atradnēm, gadījumā jāveic smilts ieguves pārplānošana tā, lai gruntsūdens līmenis nepazeminātos.
- 6.6.1.21.6. Rekultivējot derīgo izrakteņu ieguves vietu pēc tās applūšanas derīgā materiāla ieguves rezultātā paredzēts izveidot dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas īpaši aizsargājamo putnu (kaijveidīgie putni u.c.) ligzdošanai.
- 6.6.1.21.7. Pārtraucot derīgo izrakteņu ieguvi un plānojot teritorijas rekultivāciju, prioritāri jāizvirza dabiskai ainavai līdzīgas, klajas ainavas veidošana: ekstensīvi apsaimniekotas smiltāju biotopu un virsāju teritorijas izveidošana.
- 6.6.1.21.8. Plānots arī Paredzētās darbības nelabvēlīgās ietekmes kompensējošs pasākums ārpus Atradnes teritorijas – zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0089, ~ 30,87 ha platībā veicami minētajā teritorijā esošo biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji* apsaimniekošanas pasākumi – koku un krūmu izciršana, virsāju dedzināšana vai pļaušana pēc koku un krūmu nociršanas virsāju biotopa teritorijā. Darbu veikšanas norise un tehniskās prasības saskaņojamas ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu.
- 6.6.1.22. Izvērtējis Ornitologa piedāvātos ietekmi uz vidi mazinošos pasākumus, Dienests norāda uz sekojošo:
 - 6.6.1.22.1. Viens no ietekmes mazinošiem pasākumiem Ornitologa atzinumos ir minēts saistībā ar Atradnes rekultivāciju, proti, atbilstoši Ornitologa atzinuma 7.4. un 7.5. punktiem

⁴⁵ Saskaņā ar Abinieku un rūpuļu eksperta atzinumu (Ziņojuma 5. pielikums) minētā teritorija aptver poligonu, kas atrodas starp ģeogrāfiskajām koordinātām N57.10154° E24.47333°, N57.10209° E24.47173°, N57.10348° E24.47295, N57.10367° E24.47202°, N57.10447° E24.47283°, N57.10383° E24.47513°, N57.10220° E24.47330°, N57.10199° E24.47395.

pārtraucot derīgo izrakteņu ieguvu un plānojot teritorijas rekultivāciju, prioritāri jāizvirza dabiskai ainavai līdzīgas, kļajas ainavas veidošana – ekstensīvi apsaimniekotas smiltāju biotopu un virsāju teritorijas izveidošana (Ziņojuma 4. pielikuma fails *Putnu atzinums2023.edoc*, 7.4. punkts); ja kādā daļā paredzētās darbības vietas teritorijas, rekultivācija tiek plānota appludinot derīgo izrakteņu ieguves vietu, rekomendējams veidot dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas īpaši aizsargājamo putnu (kaijveidīgie putni u.c.) ligzdošanai (7.5. punkts). Arī Sugu un biotopu eksperte savā atzinumā (Ziņojuma 3. pielikuma fails *Biotopu atzinuma papildinājums 2023.edoc*) ieteikusi neveikt smilts ieguvu zem gruntsūdens līmeņa, tādējādi saglabājot apstākļus, lai pēc īpaši aizsargājamo biotopu iznīcināšanas, nākotnē tie varētu atjaunoties. Šādā gadījumā būtu nepieciešams veikt teritorijas rekultivāciju, sagatavot dabiskam kāpu reljefam pielīdzināmu virskārtu, kurā ar laiku attīstīsies biotopiem raksturīgā veģetācija. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju, **Dienests secina, ka Ornitologa un Sugu un biotopu ekspertes ieteiktais prioritārais rekultivācijas veids nav iespējams, jo, kā to apstiprina arī paši Ziņojuma autori, ņemot vērā, ka virs gruntsūdens atrodas tikai 19,4% smilts krājumu, šāda Paredzētās darbības veikšanas alternatīva nav ekonomiski pamatota un nav tikusi izskatīta (Ziņojuma 122. lpp.).** Līdz ar to Ziņojuma 84. lpp. iekļautais Ornitologa secinājums, ka *veicot teritorijas rekultivāciju tā, lai veidotos iespējami kļajas ainava un nodrošinot izstrādātās teritorijas neaizaugšanu ar kokiem un krūmiem, sugu (sila cīruļa un brūnās čakstes) ligzdošana rekultivētajās teritorijās nākotnē ir iespējama ir maldinošs, jo šāds rekultivācijas veids nav piemērots Paredzētās darbības realizācijai plānotajā veikšanas veidā un apjomā.* Vienlaikus Paredzētās darbības veikšanas gadījumā būtu iespējams īstenot otro Ornitologa ieteikumu (ja kādā daļā ieguves teritorijas, rekultivācija tiek plānota appludinot derīgo izrakteņu ieguves vietu, rekomendējams veidot dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas īpaši aizsargājamo putnu (kaijveidīgie putni u.c.) ligzdošanai), taču tas nenodrošinātu vairāku īpaši aizsargājamo putnu sugu, tostarp zaļās vārnas, dzīvotņu atjaunošanu. Bez tam norādāms, ka 2024. gada atzinumā Ornitologs rekomendējis ES nozīmes biotopu teritorijā plānoto saimniecisko darbību vispār neuzsākt.

- 6.6.1.22.2. Uz atšķirīgu (pretrunīgu) putnu aizsardzības jomas eksperta viedokli tā 2024. gada un 2025. gada atzinuma papildinājumos, Vēstulē Nr. 1-13/4272 norādījusi arī VARAM, tostarp vēršot uzmanību, ka jaunākajā atzinuma papildinājumā Ornitologs kā šķietami pietiekamu ietekmes mazināšanas pasākumu minējis ieguves platības samazinājumu (*“ir uzskatāms, ka iepriekš minētie saimnieciskās darbības aprobežojumi samazinās potenciāli negatīvo ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām, jo derīgo izrakteņu ieguve tiktu plānota aptuveni 30 ha platībā (sākotnēji paredzētā darbība plānota aptuveni 42 ha platībā)”*), vienlaikus 2024. gada atzinumā viena no Ornitologa rekomendācijām bija *ES nozīmes biotopu teritorijā vispār neuzsākt plānoto saimniecisko darbību. (...)veicot derīgo izrakteņu ieguvu var tikt būtiski negatīvi ietekmēti apkārtējā teritorijā ligzdojošo zaļo vārnu barošanās apstākļi.* VARAM atzīmējusi, ka maksimālais smilts ieguves platības samazinājums bija zināms (tostarp, Ornitologam) jau 2024. gada atzinuma papildinājuma sagatavošanas laikā.
- 6.6.1.22.3. No Ziņojuma 101. lpp. norādītā izriet, ka plānotie ietekmi kompensējošie pasākumi⁴⁶ – biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2320 *Piejūras*

⁴⁶Atbilstoši Ziņojuma 96. lpp. norādītajam ar minēto kompensējošo pasākumu nav jāsaprot tāda veida kompensējošie pasākumi, kā tas noteikts ĪADT likumā un Ministru kabineta 2006. gada 18. jūlija noteikumos Nr. 594 “Noteikumi par kritērijiem, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo

zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji apsaimniekošana zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0089 un ieguves vietas rekultivācija par ūdenstilpi ar saliņām, novērsīs arī Ziņojumā identificētās netiešās ietekmes uz AAA Ādaži. Proti, Ziņojumā norādīts, ka *realizējot minētos kompensējošos pasākumu, kas paredzēti, lai kompensētu īpaši aizsargājamu biotopu zudumu ārpus Natura 2000 tīkla ar analogisku biotopu stāvokļa uzlabošanu ārpus Natura 2000 tīkla, tie tikai netieši kompensēs tikai netiešu kaitējumu arī Natura 2000 teritorijā esošām dabas vērtībām.* Papildus minētajam attiecībā uz plānoto ietekmi mazinošo pasākumu no Ziņojuma 5.13. nodaļā norādītā izriet, ka tādējādi tiks uzlabota arī AAA Ādaži esošo dabas vērtību integritāte ar tādām pašām dabas vērtībām ārpus AAA Ādaži jeb mazināta fragmentācija starp analogiskām dabas vērtībām iekšpus un ārpus AAA Ādaži. Ziņojuma autoru ieskatā šāda pasākuma realizēšana atbilst arī Ornitologa (un Sugu un biotopu ekspertes) rekomendācijai par AAA Ādaži teritorijas paplašināšanu, iekļaujot tajā piegulošo ES nozīmes biotopu teritorijas. Vienlaikus Ziņojuma autori norāda, ka zemes vienības 8044 006 0089 formāla iekļaušana AAA Ādaži teritorijā nav Paredzētās darbības Ierosinātājas varā.

- 6.6.1.22.4. Sniedzot viedokli par pārstrādāto Ziņojuma redakciju, VARAM Vēstulē Nr. 1-13/4272 atkārtoti norāda, ka Ziņojuma 9. nodaļas 5. punktā norādītie kompensējošie pasākumi (kas kopumā nav mainījušies kopš 2024. gada redakcijas) joprojām ir kritiski vērtējami, jo Darbības vietā plānots iznīcināt īpaši aizsargājamā biotopa platību. Norādīts, ka arī paredzētie biotopu kvalitātes uzlabošanas pasākumi 30,87 ha kopplatībā blakus zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8044 006 0089, lai arī ir atbalstāmi un veicināmi, tie nav uzskatāmi kā Paredzētās darbības rezultātā zaudēto biotopu (un sugu dzīvotņu) kompensējošs mehānisms. Savukārt, savā 2024. gada 22. maija Vēstulē Nr. 1-13/3209 VARAM norādīja, ka, veicot novērtējumu, *jāņem vērā, ka Paredzētas darbības vieta atrodas starp divām ainavu apvidus atsevišķām daļām, tādēļ visa teritorija kopumā (tai skaitā, Paredzētās darbības vieta) ekoloģiski ir vienotā smiltāju-virsāju kompleksā. Līdz ar to var tikt būtiski ietekmēta arī jau esošās ainavu apvidus konektivitāte, integritāte, sugu iekšējā migrācija u.c. faktori.* Savukārt DAP Vēstulē Nr. 4.9/3138/2024-N, sniedzot viedokli par šī atzinuma 6.6.1.22.3. apakšpunktā minēto kompensējošo pasākumu, norāda, ka šis pasākums nekompensēs ietekmi, ko darbība var radīt uz ES nozīmes biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* izplatību valstī kopumā⁴⁷.
- 6.6.1.22.5. Dabas aizsardzības plānā ietverts apsaimniekošanas pasākums A.1.1. paredz AAA Ādaži paplašināšanu, ietverot Ādažu poligona D daļu un savienojot abas atsevišķās teritorijas^{48, 49}, tādējādi veidojot vienotu kāpu un smiltāju biotopu kompleksu ar jau esošo AAA Ādaži teritoriju, kas izriet arī no Sugu un biotopu ekspertes sniegtā vērtējuma (skat. šī atzinuma 6.6.1.5. punktu) un Ornitologa atzinuma 2014. gada atzinuma papildinājuma, kurā norādīts, ka *lai nodrošinātu sugu un biotopu aizsardzību, kas atrodas ārpus Natura 2000 teritorijas, AAA Ādaži,*

dabas teritoriju (Natura 2000) tīklam, to piemērošanas kārtību un prasībām ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai” lietotais termins, kas nozīmē *Natura 2000* tīklam nodarīta kaitējuma kompensēšanu, bet gan pasākumi, lai kompensētu īpaši aizsargājamu biotopu zudumu ārpus *Natura 2000* tīkla ar analogisku biotopu stāvokļa uzlabošanu ārpus *Natura 2000* tīkla.

⁴⁷Detalizētāks skaidrojums par biotopa 2130* stāvokli valstī, tā stāvokli nelabvēlīgi ietekmējošiem un neatgriezeniskiem apstākļiem un darbībām, kā arī nozīmīgumu minētā biotopa vienlaidus aizņemto platību saglabāšanā sniegts DAP Vēstulē Nr. 4.9/3138/2024-N.

⁴⁸ Dabas aizsardzības plāna 8. tabula, 86. lpp.

⁴⁹ Skat. tīmekļvietnē - <https://www.daba.gov.lv/lv/adazi#dabas-aizsardzibas-plans-2015-2025>, pieejamo 1. pielikumu “Esošās un vēlamās AAA “Ādaži” robežas”.

eksperta ieskatā rekomendējams veikt esošās Natura 2000 teritorijas robežu pārskatīšanu un ir rekomendējama teritorijas paplašināšana, prioritāri, teritorijas paplašinājumā iekļaujot piegulošo ES nozīmes biotopu teritoriju. Tieši ES nozīmes biotopu teritorijas ir uzskatāmas par Latvijā un ES īpaši aizsargājamu putnu sugu dzīvotni (gan barošanās, gan ligzdošanas kontekstā) (Ornitologa 2024. gada atzinums). Dabas aizsardzības plāna 98. lpp. norādīts, ka Šobrīd teritorijā neiekļautā daļa veido ekoloģiski nepamatotu pārrāvumu, un aiz teritorijas robežām paliek aizsargājamo biotopu platības un īpaši aizsargājamu putnu sugu, piemēram, zaļās vārnas un stepes čipstes, dzīvotnes. Teritorijā neiekļautajā daļā ligzdojošo stepes čipstu populācija ir apmēram tikpat liela kā AAA Ādaži tā pašreizējās robežās. Minētais pasākums izvirzīts kā prioritāri veicams un kā tā izpildes termiņš bija noteikts 2016. gads. Sugu un biotopu eksperte savā 2023. gada atzinumā vērsusi uzmanību, ka pēc Paredzētās darbības realizācijas teritorija vairs nebūs piemērota izvirzītajai AAA Ādaži paplašināšanai (Ziņojuma 3. pielikuma fails *Biotopu atzinuma papildinājums 2023.edoc* 8. lpp. 2. secinājums). Vienlaikus konstatējams, ka Ādažu novada dome nepiekrīt AAA Ādaži paplašināšanai uz pašvaldības un privātajām zemēm⁵⁰. Uz šī jautājuma problemātiku norādīja arī DAP Vēstulēs Nr. 4.9/3138/2024-N un Nr. 4.9/5455/2025-N. Izvērtējot Ziņojumu, Dienests secina, ka Izstrādātājas viedoklis par AAA Ādaži teritorijas robežu pārskatīšanu un paplašināšanu, būtiski atšķiras no dabas ekspertu un DAP viedokļa. Ziņojuma autoru ieskatā AAA Ādaži robežu paplašināšana jebkurā gadījumā nav gaidāma tuvākajā desmitgadē, tikmēr paredzētās darbības teritoriju joprojām būs atļauts izmantot rūpniecībai u.c. darbībām (Ziņojuma 5.13. nodaļa). Izstrādātājas ieskatā par līdzvērtīgu pasākumu uzskatāmi Ziņojumā paredzētie kompensējošie pasākumi (skat. šī atzinuma 6.6.1.22.3. punktu).

- 6.6.1.23. Līdz ar to, izvērtējot Ornitologa atzinuma papildinājumā iekļautos secinājumus un ietekmi mazinošos pasākumus (šī atzinuma 6.6.1.21. punkts), kā arī ņemot vērā Ziņojuma 101. lpp. iekļauto informāciju (*Paredzētās darbībai ir iespējamās netiešas ietekmes uz Natura 2000 teritorijas “AAA “Ādaži”” aizsargājamajām dabas vērtībām (konkrēti – putniem), ciktāl šo dabas vērtību labklājību nodrošina ne tikai pati Natura 2000 teritorija “AAA “Ādaži””, bet arī tai piegulošās un tālākas teritorijas, tostarp arī paredzētās darbības teritorija*), **Dienests konstatē, ka ietekme uz zaļo vārnu *Coracias garrulus* populāciju, tostarp AAA Ādaži esošo, pastāv.** Dienests norāda, ka saskaņā ar jaunāko EK Ziņojumu 2019. - 2024. gadam zaļai vārnai vērojams ilgstošs populācijas samazinājums, populācijas minimālā vērtība tiek vērtēta kā 12, maksimālā - 15 pāri. Atbilstoši EK Ziņojumam zaļās vārnas aizsardzībai veidojamas Natura 2000 teritorijas. Ņemot vērā minēto, kā arī Ornitologa vairākkārt pausto apgalvojumu, *ka veicot derīgo izrakteņu ieguvu var tikt būtiski negatīvi ietekmēti apkārtējā teritorijā ligzdojošo zaļo vārnu barošanās apstākļi. Paredzētās darbības vietas apkārtnē konstatētās zaļās vārnas visticamāk ligzdo ārpus Natura 2000 teritorijas, tomēr zaļās vārnas ligzdošana paredzētās darbības vietas tiešā tuvumā esošajā AAA Ādaži daļā ir sagaidāma, veicot Natura 2000 teritorijā ietilpstošo ES nozīmes biotopu apsaimniekošanu. Par zaļās vārnas ligzdošanas un barošanās dzīvotni ir uzskatāmi visi sausieņu ES nozīmes biotopi paredzētās darbības vietas apkārtnē*, Dienesta ieskatā ietekme uz zaļo vārnu **nav pilnībā novēršama ar ietekmi mazinošiem pasākumiem, jo tie nav izpildāmi tādā veidā un apjomā, lai varētu novērst konstatēto ietekmi.**

- 6.6.1.24. Attiecībā uz Ziņojumā veiktā novērtējuma atbilstību Noteikumu Nr. 300 iekļautajām prasībām Dienests, izvērtējis Ziņojumā un sugu un biotopu ekspertu atzinumos sniegtu

⁵⁰ Dabas aizsardzības plāna 25. pielikums.

vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz *Natura 2000* teritorijā AAA *Ādaži* aizsargātajām dabas vērtībām, AAA *Ādaži* ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kas detalizētāk vērtēts jau šajā atzinumā iepriekš, kā arī izvērtējis VARAM un DAP sniegtos viedokļus par Ziņojuma pārstrādāto redakciju (skat. šī atzinuma 5.4.12.2., 5.4.12.3. apakšpunktus), konstatē, ka arī pēc lūguma pārstrādāt un papildināt Ziņojumu, tajā iekļaujot ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*⁵¹, **Ziņojumā joprojām ir aspekti (ornitofauna, abinieki), kuros nav ietverts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, kas pilnībā atbilstu Noteikumos Nr. 300 un Programmas II daļas 3.3. punktā un IV daļas 3.2.8. punktā ietvertajām prasībām.** Dienests jau savā Vēstules Nr. 10.4/1753/2025-N, kurā lūdza papildināt Ziņojumā ietverto vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz teritorijā konstatētajām dabas vērtībām, 7. punkta apakšpunktos norādīja uz nepieciešamību veikt papildu vērtējumu uz zaļo vārnu populāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9.3. punkta 9.3.2. un 9.3.3. apakšpunktiem, 9.7.1. apakšpunktam, kā arī 9.9. un 9.10. punktam:

- 6.6.1.24.1. Dienesta ieskatā Ziņojums un Ornitologa atzinums ar tā papildinājumiem nesatur pilnīgu ietekmes uz AAA *Ādaži* teritorijā aizsargāto putnu sugu novērtējumu, jo novērtējums attiecībā uz zaļo vārnu *Coracias garrulus* populāciju, kas ir viena no *Natura 2000* teritorija AAA *Ādaži* kvalificējošām sugām, nav veikts atbilstoši Noteikumu Nr.300 9.7.1. apakšpunktam, saskaņā ar kuru jāizvērtē, vai Paredzētai darbībai būs vai varētu būt būtiska negatīva ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, tās ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un aizsardzības un izmantošanas mērķiem. Sniedzot viedokli par pārstrādāto Ziņojumu uz šo apstākli savā 2025. gada Vēstulē Nr. 4.9/5455/2025-N norādīja arī DAP, uzsverot, ka gan Paredzētās darbības, gan *Natura 2000* teritorijas AAA *Ādaži* ir nozīmīgas zaļās vārns populācijas pastāvēšanai saistībā ar piemērotām barošanās vietām; ņemot vērā, ka AAA *Ādaži* viens no izveides mērķiem ir zaļās vārns aizsardzība, tad gadījumā, ja tiek zaudētas vai ietekmētas zaļās vārns barošanās vietas, tā ir raksturojama kā Paredzētās darbības ietekme uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*.
- 6.6.1.24.2. Tāpat konstatējams, ka Ziņojumā nav veikts vērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9.3. punkta 9.3.2. un 9.3.3. apakšpunktiem, kas nosaka, ka ietekmju vērtējumā uz *Natura 2000* teritoriju sniedzama *informācija par ietekmējamām īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, pamatojoties uz šādiem kritērijiem: 9.3.2. īpaši aizsargājamās sugas, to populāciju lielums (tai skaitā attiecībā pret populācijas lielumu valstī kopumā), populācijas izolācijas pakāpe attiecībā pret citām tās pašas sugas populācijām un šīs sugas dabisko izplatību kopumā (pamatojoties uz jaunāko pieejamo informāciju), kā arī to aizsardzības statusa novērtējums valstī; 9.3.3. īpaši aizsargājamo sugu un tām raksturīgo dzīvotņu platības, apdraudētības, aizsardzības un saglabāšanās pakāpe un atjaunošanās iespējas*). Dienests secina, ka IVN ietvaros netiek izvērtēts potenciālais īpaši aizsargājamo biotopu zaudējums kontekstā ar kopējo pelēko kāpu aizsardzības stāvokli valstī un pret kopējo zaļās vārns iespējamo dzīvotņu apmēru. Vienlaikus Dienests vērš uzmanību, ka šādus aprēķinus bija iespējams veikt, izmantojot dzīvotņu piemērotības modeļa⁵² datus (*jaunākā pieejamā informācija*), tomēr Dienests nevar stāties Ierosinātajās vietā un veikt novērtējumu, lai pamatotu Paredzētās darbības pieļaujamību, jo tas ir IVN veicēju uzdevums.

⁵¹ Kā tas izriet no Dienesta Vēstulē Nr. 5-01/439/2024 norādītā.

⁵² Pētnieciskais projekts "Augstas izšķirtspējas bioloģiskās daudzveidības kvantificēšana dabas saglabāšanai un apsaimniekošanai: HiQBioDiv".

- 6.6.1.24.3. Secināms, ka arī Ornitologa izvirzītie un Ziņojumā iekļautie ietekmi mazinošie pasākumi uz zaļās vārnas populāciju *Natura 2000* teritorijā AAA Ādaži, ka arī piedāvātie kompensējošie pasākumi nav vērtēti atbilstoši Noteikumos Nr. 300 noteiktajam (Noteikumu Nr. 300 9.9.⁵³ un 9.10. punkts⁵⁴) (skat. arī šī atzinuma 6.6.1.24. punkta apakšpunktus).
- 6.6.1.25. Vērtējot pārstrādātajā Ziņojumā pieejamo Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritorijas AAA Ādaži rāpuļiem un abiniekiem (Ziņojuma 5.13. nodaļa) konstatējams, ka jauns vērtējums, kas papildinātu gan Abinieku un rāpuļu eksperta atzinumā sniegto vērtējumu (Ziņojuma 5. pielikums), gan Ziņojumā sniegto Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz šīm grupām nav veikts. Tā vietā Ziņojuma autori atkārtoti snieguši viedokli, ka *šīs vērtīgās saglabājamās dzīvotnes (ūdenstilpes) ir izveidojusi tieši iepriekš vēsturiski notikuši saimnieciskā darbība, bez kuras šīs ūdenstilpes un attiecīgi dzīvotņu ar tajās mītošajām sugām norādītajā vietā nebūtu. Līdzīgi arī turpmākā saimnieciskā darbība radīs jaunas minētajām sugām piemērotas dzīvotnes un paplašinās esošās vietās, kur pretējā gadījumā šādu dzīvotņu un attiecīgi sugu nebūtu* (Ziņojuma 97. lpp.) Sniedzot viedokli par pārstrādāto Ziņojumu, VAMOIC savā Vēstulē Nr. NOS/2025-6093 lūdzis Ziņojumā iekļaut abinieku un rāpuļu eksperta atzinumam atbilstošus secinājumus, saskaņā ar ko *vienas lielas un dziļas ūdenstilpes izveide abiniekiem nav piemērota. Analógisku - teritorijā jau esošu, ūdenstilpi īpaši aizsargājamo abinieku sugas neizmanto. Tāpat paredzama būtiskas sauszemes biotopa platības iznīcināšana*”.
- 6.6.1.26. Dienests savā Vēstulē Nr. 5-01/439/2024, kā arī Lēmumā Nr. 5-02-2/37/2024 jau norādīja uz nepieciešamību veikt vērtējumu uz īpaši aizsargājamo abinieku populācijām *Natura 2000* teritorijā, vēršot uzmanību ka *Dienestam nav iespējams novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz visiem ietekmju aspektiem, kas varētu ietekmēt Natura 2000 teritorijas AAA Ādaži ekoloģiskās funkcijas, integritāti un tās izveidošanas un aizsardzības mērķus. Līdz ar to Dienestam nav iespējams izdarīt arī secinājumus, kas varētu kļūdēt jebkuras zinātniski pamatotas šaubas par Paredzētās darbības ietekmi uz Natura 2000 teritoriju AAA Ādaži un it īpaši uz zaļo vārnu populāciju (bet ne tikai, arī, piemēram, uz smilšu krupja *Epidalea calamita* populāciju, kura aizsardzībai saskaņā ar AAA Ādaži dabas aizsardzības plānā 2015. – 2025. gadam norādīto arī izveidota minētā teritorija), kuras saglabāšana ir viens no šīs teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Attiecīgi Dienesta ieskatā IVN ietvaros nav veikts arī atbilstošs Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz AAA Ādaži teritorijā aizsargātajām abinieku populācijām, kā tas izriet no Noteikumos Nr. 300 noteiktā (Noteikumu Nr. 300 9.3.–9.7. punkts). Arī DAP savā Vēstulē Nr.4.9/3138/2024-N uzsvēra, ka Paredzētās darbības teritorija ir dzīvotne īpaši aizsargājamām abinieku sugām, smilšu krupim *Epidalea calamita*, kura aizsardzības stāvoklis Latvijā novērtēts kā “nelabvēlīgs – slikts”⁵⁵ un brūnajam varžukrupim *Pelobates fuscus*, kura aizsardzības stāvoklis ir “nelabvēlīgs – nepietiekams”. DAP ieskatā Abinieku un rāpuļu eksperta atzinumā netieši sniegtas norādes par to, ka Paredzētajai darbībai var būt ietekme uz blakus esošajā *Natura 2000* teritorijā AAA Ādaži sastopamo varžu krupju un smilšu*

⁵³pasākumi paredzētās darbības negatīvās ietekmes samazināšanai – tehnoloģiskie un citi risinājumi, lai novērstu vai mazinātu paredzētās darbības nelabvēlīgo ietekmi, to pamatojums atbilstoši šo noteikumu [pielikuma](#) 3. un 4.tabulā minētajiem nosacījumiem, to ieviešanas grafiks, kā arī pasākumu monitoringa plāns.

⁵⁴paredzētie kompensējošie pasākumi, ja tādi nosakāmi saskaņā ar likumu "[Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām](#)", to izvēles pamatojums atbilstoši šo noteikumu [pielikuma](#) 4. un 5.tabulā minētajiem nosacījumiem un ieviešanas grafiks, kā arī pasākumu monitoringa plāns.

⁵⁵Ziņojums par ES nozīmes sugu aizsardzības stāvokli Latvijā 2013.-2018. gadu <https://www.daba.gov.lv/lv/media/5695/download?attachment>

krupju metapopulāciju.

- 6.6.1.27. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu *Ja ziņojums neatbilst programmai, normatīvo aktu prasībām vai nav ņemti vērā kompetentās institūcijas rakstveida priekšlikumi attiecībā uz ziņojumu, vai nav veikta sabiedrības informēšana, vai nav notikusi sabiedriskā apspriešana atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām, kompetentā institūcija nosūta ziņojumu ierosinātajam pārstrādāšanai, norādot novēršamās nepilnības, kā arī, ja nepieciešams, uzdod ierosinātajam nodrošināt sabiedrības informēšanu un sabiedrisko apspriešanu.* Tomēr **IVN procedūra nevar ilgt bezgalīgi**, īpaši ņemot vērā, ka Ziņojuma autoru viedoklis par ietekmes uz *Natura 2000* novērtējumu un tā rezultātiem kopumā Ziņojuma vairāku redakciju izstrādes laikā nav mainījies un tas ievērojami atšķiras no institūciju viedokļiem (saskaņā ar Ziņojumu IVN procedūras ietvaros *ir novērtētas visas tiešās un netiešās ietekmes uz Natura 2000 teritoriju un sniegtas rekomendācijas negatīvo ietekmju mazināšanai* (Ziņojuma 125. lpp.)). Ziņojums un tā papildinājumi un labojumi laika posmā no 2023. gada tikuši iesniegti Dienestā jau vairākkārtīgi, tādēļ Dienests uzskata, ka nav pamata piemērot Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, bet balstoties uz Ziņojumu un saņemto citu informāciju⁵⁶ ir sniedzams Dienesta atzinums.
- 6.6.1.28. Dienests atzīst, ka Ierosinātāja, ņemot vērā sugu un biotopu ekspertu atzinumos noteiktos Paredzētās darbības ietekmi mazinošos pasākumos, ir atteikusies no daļas ieguves platībām (skat. šī atzinuma 6.6.1.21.1. apakšpunkts), un tādējādi ir mazinājusī iepriekš prognozēto vērā ņemamo negatīvo ietekmi uz Darbības vietā konstatēto aizsargājamo biotopu 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*. No novērtētā izriet, ka Darbības vietā samazinātā ieguves platība teritorijā, kur konstatēts biotops 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*, būs 19,55 ha. Samazinot ieguves platību, Paredzētās darbības ietekmē tiks zaudēti 0,95 % no kopējās šī biotopa aizņemtās platības valstī. No Sugu un biotopu ekspertes atzinuma izriet, ka tādējādi iespējams samazināt sagaidāmo vērā ņemamo negatīvo ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem. Attiecīgi novērtēts, ka, ievērojot paredzēto ieguves platību samazinājumu, Paredzētā darbība tiks veikta tikai ~ 30 ha jeb ~ 71,5 % no sākotnēji maksimāli plānotās ieguves platības.
- 6.6.1.29. Saskaņā ar pārstrādātā Ziņojuma 10.1. tabulā iekļauto informāciju Ziņojuma autoru ieskatā IVN ietvaros ir sniegta un novērtēta visa pieejamā informācija par ietekmēm uz *Natura 2000* teritoriju un rekomendācijas ietekmju minimizēšanai. Ziņojuma iepriekšējās redakcijās paustais Izstrādātājas viedoklis, ka Paredzētai darbībai nav nepieciešams novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām, pārstrādātā Ziņojumā vairs nav ticis iekļauts. Līdz ar to secināms, ka Ziņojuma autoru vērtējumā Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* ir tikušas izvērtētas atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām, secinot, ka Paredzētās darbības teritorija neietilpst *Natura 2000* teritorijā AAA *Ādaži* un nerada tiešas ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* (Ziņojuma 101. lpp.). Attiecīgi, no Ziņojuma izriet, ka Ziņojuma autoru ieskatā IVN ietvaros nav identificētas tādas ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, kas būtu uzskatāmas par būtiski negatīvām. Šādu Ierosinātājas pieeju apstiprina arī Dienestā saņemtā Ierosinātājas Vēstule Nr. ĀNP/1-12-1/25/1786, saskaņā ar kuru veiktais novērtējums ir pietiekams, lai Dienests izdotu atzinumu.
- 6.6.1.30. Sniedzot viedokli par Pārstrādāto Ziņojumu, DAP Vēstulē Nr. 4.9/5455/2025-N

⁵⁶ Novērtējuma likuma 3. panta 2. punkts *ietekmes novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem.*

norādījusi, ka tā jau vairākkārt izteikusi savu viedokli par Paredzēto darbību un, neskatoties uz Pārstrādātā Ziņojumā iekļauto vērtējuma papildinājumu, viedokli nemaina un joprojām neatbalsta Paredzēto darbības realizēšanu. Proti, DAP norāda, ka arī papildinātajā Ornitologa atzinumā, kā arī Abinieku un rūpuļu eksperta atzinumā nav sniegta kvantitatīva informācija, vērtējumu veicot pret *Natura 2000* teritorijas izveides mērķiem. DAP atzīmē, ka tās viedoklis par Paredzētās darbības būtiskumu, ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju un iespējām ietekmi samazināt būtiski atšķiras no Ziņojuma Izstrādātājas viedokļa un DAP to detalizēti sniegusi jau Vēstulē Nr. 4.9/3138/2024-N, kurā DAP norāda un sniedz vērtējumu, ka *Paredzētās darbības īstenošana var ietekmēt Natura 2000 teritorijas AAA Ādaži konektivitāti, integritāti un izveides mērķus*⁵⁷. *ES prioritārās nozīmes biotops Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas 2130* ir viens no tiem Latvijas retajiem un aizsargājamiem biotopiem, kura aizsardzībai ir izveidota AAA Ādaži teritorija. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības teritorija atrodas starp divām AAA Ādaži daļām, tajā ir sastopami ES nozīmes biotopi, kas vienlaikus ir dzīvotnes aizsargājamām sugām (un gan sugas, gan biotopi Paredzētās darbības vietā ir tie paši, kuru aizsardzībai veidots AAA Ādaži kā Natura 2000 teritorija), tad Paredzētās darbības vieta kalpo kā sugu migrācijas koridors starp abām šīs Natura 2000 teritorijas daļām. Paredzēto darbību īstenojot paredzētajā apjomā, turklāt vērtējot kumulatīvi ar blakus esošo karjeru, neapšaubāmi tiks ietekmēta teritorijas integritāte un savietojamība, tai skaitā attiecībā uz ES nozīmes prioritāro biotopu 2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas. [...] Pārvalde sniedz atzinumu, ka neatbalsta Paredzētās darbības īstenošanu, jo tai būs ietekme uz AAA Ādaži kā Natura 2000 teritorijas konektivitāti un integritāti, tai ir paredzama būtiska ietekme uz ES prioritārās nozīmes biotopu 2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas aizsardzības stāvokli valstī kopumā, kā arī IVN Ziņojumā nav pamatotas tādas sabiedrības intereses, kuru dēļ šāda negatīva ietekme būtu pieļaujama.*

- 6.6.1.31. Ņemot vērā iepriekš norādīto attiecībā uz Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritorijas AAA Ādaži ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kā arī VARAM un DAP, kas ir kompetentā iestāde valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā sniegtos viedokļus par Ziņojuma pārstrādāto redakciju, kā arī tā iepriekšējām redakcijām, Dienests secina, ka joprojām pastāv tādi apstākļi, kas var ietekmēt *Natura 2000* teritorijas AAA Ādaži ekoloģiskās funkcijas, integritāti un tās izveidošanas un aizsardzības mērķus. Arī pēc novērtējuma veikšanas Dienestam joprojām nav iespējams izdarīt secinājumus, kas varētu kļūst par zinātniski pamatotas šaubas par Paredzētās darbības ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju AAA Ādaži un it īpaši uz tajā un valstī kopumā aizsargāto zaļo vārnu populāciju, kas novērtēta kā kritiski apdraudēta un kuras saglabāšana ir viens no šīs teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Saskaņā ar Dabas aizsardzības plānu teritorija ir atzīta par nozīmīgu un iekļaujamu AAA Ādaži. Saskaņā ar ĪADT likuma 18. panta pirmo daļu *Lai saskaņotu dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas un reģiona ilgtspējīgas attīstības intereses, nodrošinot teritorijas dabas vērtību saglabāšanu, kā arī lai nodrošinātu labvēlīgu aizsardzības statusu tām īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kuru aizsardzības nolūkā šī teritorija ir izveidota vai tiek veidota, fiziskā vai juridiskā persona var izstrādāt aizsargājamās teritorijas dabas aizsardzības plānu (turpmāk — plāns). Plānā ietver zinātnisko informāciju par aizsargājamo teritoriju, pamatojumu funkcionālajam zonējumam, ja tāds nepieciešams, un nosaka vienotus visas teritorijas apsaimniekošanas pasākumus, lai sasniegtu tās aizsardzības mērķus.* Savukārt minētā

⁵⁷ AAA Ādaži” NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM
<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0600800>

likuma 43. panta piektā daļa nosaka, ka *Paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem*. Novērtējuma rezultātā nav iespējams konstatēt, ka darbība neietekmēs *Natura 2000* teritoriju, jo sevišķi apstākļos, kad Paredzētās darbības vieta Dabas aizsardzības plānā ir atzīta par nozīmīgu *Natura 2000* teritorijai.

6.6.1.32. Novērtējums par iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo teritoriju ir jāveic tādā veidā, lai kompetentās iestādes varētu pārliecināties, ka plāns vai projekts nekaitēs attiecīgās teritorijas viengabalainībai, ņemot vērā, ka, ja nav pārliecības par šādas ietekmes neesamību, tad minētajām iestādēm pieprasītā atļauja ir jāatsaka⁵⁸. Attiecībā uz elementiem, uz kuru pamata kompetentās iestādes var gūt nepieciešamo pārliecību, Eiropas Savienības Tiesa ir precizējusi, ka ir jāizslēdz pamatotu šaubu pastāvēšana no zinātniskā viedokļa⁵⁹, ņemot vērā, ka minētajām iestādēm ir jāpamatojas uz jaunākajiem zinātniskiem atklājumiem šajā jomā. Kā norādīts šajā atzinumā, tad Dabas aizsardzības plāns, kas uzskatāms par zinātnisku informāciju attiecībā uz AAA *Ādaži*, Paredzētās darbības vietu atzīst par tādu, kas ir nozīmīga aizsargājamai teritorijai. Savukārt IVN ietvaros veiktā izpēte nesniedz jaunāku zinātniski pamatotu informāciju, kas apliecinātu, ka Paredzētā darbība nekaitēs aizsargājamās teritorijas viengabalainībai, līdz ar to Dienests nevar secināt ietekmes nebūtiskumu uz konkrēto *Natura 2000* teritoriju. Noteikumos Nr. 493 ir noteikts AAA *Ādaži* izveidošanas mērķis *Ainavu apvidus izveidots, lai aizsargātu Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamās biotopus un īpaši aizsargājamās sugas un veicinātu to dabisku attīstību, kā arī lai saglabātu ainavu apvidu kā Eiropas Savienības nozīmes putniem nozīmīgu vietu, vienlaikus nodrošinot iespēju veikt valsts aizsardzības uzdevumus*. No Ziņojumā norādītā autoru viedokļa var pieņemt, ka autori uzskata, ka ietekme uz *Natura 2000* teritoriju ir nebūtiska tādēļ, ka Paredzētās darbības tiešās ietekmes nesniedzas šajā teritorijā, savukārt Paredzētā darbība ir plānota ārpus teritorijas. Šāds viedoklis ir nepareizs, jo no Eiropas Savienības Tiesas 2011. gada 24. novembra Spriedumā lietā C-409/09 Komisija/Spānijas karaliste ir secināms, ka ietekmes novērtējumam attiecībā uz īpaši aizsargājamo teritoriju ir pakļautas arī tādas paredzētās darbības, kas atrodas ārpus šīs teritorijas, kur tiesa cita starpā attiecībā uz šādām darbībām, kas atrodas ārpus aizsargājamās teritorijas, ir norādījusi *No tā izriet, ka attiecībā uz virszemes raktuvju projektiem “Nueva Julia” un “Ladrones” veiktos novērtējumus nevar uzskatīt par pienācīgiem, jo tie ir nepilnīgi un tajos nav pilnīgu, precīzu un galīgu konstatējumu un secinājumu, kas varētu kļūdēt jebkuras zinātniski pamatotas šaubas par šo projektu ietekmi uz ĪAT “Alto Sil” un it īpaši uz medņu populāciju, kuras saglabāšana ir viens no šīs teritorijas mērķiem* (sprieduma 105. punkts).

⁵⁸ Eiropas Savienības tiesas 2004. gada 7. septembra spriedums lietā C-127/02 Waddenvereniging un Vogelbeschermingsvereniging (56. un 57. punkts), 2006. gada 26. oktobra spriedums lietā C-239/04 Komisija/Portugāle (20. punkts) un 2007. gada 20. septembra spriedums lietā C-304/05 Komisija/Itālija (58. punkts), pieejams - https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/lv/.

⁵⁹ Eiropas Savienības tiesas 2004. gada 7. septembra spriedums lietā C-127/02 Waddenvereniging un Vogelbeschermingsvereniging (59. un 67. punkts), 2006. gada 26. oktobra spriedums lietā C-239/04 Komisija/Portugāle (24. punkts), kā arī 2007. gada 13. decembra spriedums lietā C-418/04 Komisija/Īrija (258. punkts), pieejams - https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/lv/.

6.6.1.33. Dienests, ievērojot piesardzības principu^{60, 61}, izvērtēšanas principu⁶², izdodot šo atzinumu par Ziņojumu, saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu konstatē:

- 6.6.1.33.1. IVN Ziņojums neatbilst Programmai, jo tajā nav veikts ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži* novērtējums atbilstoši Programmas II. daļas 3.3. punktā un IV daļas 3.2.8. punktā un Noteikumu Nr. 300 9.3. punkta 9.3.2. un 9.3.3. apakšpunktos, 9.7.1. apakšpunktā, kā arī 9.9. un 9.10. punktos noteiktajam.
- 6.6.1.33.2. Ziņojumā izdarītie secinājumi dažos no ietekmju aspektiem liecina par būtiski negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un *Natura 2000* teritoriju AAA *Ādaži*, kuru ar Ziņojumā izvirzītajiem ietekmi mazinošiem pasākumiem nav iespējams novērst, jo to īstenošana tādā veidā un apjomā, kas iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju varētu pilnībā novērst, IVN ietvaros nav atbilstoši izvērtēta un/vai nav iespējama.
- 6.6.1.33.3. Dienests arī nevar konstatēt, ka Paredzētā darbība nodrošina ĪADT likuma 43. panta piektajā daļā noteikto, proti, ka Paredzētā darbība negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 6.6.1.33.4. Ņemot vērā izdarītos apsvērumus par to, ka Paredzētā darbība nav pieļaujama, saskaņā ar ĪADT likumu, Dienests neveic pārējo Ziņojumā norādīto ietekmju novērtējumu, kā arī nenosaka nosacījumus, saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, jo Dienests izvirza nosacījumu par to, ka Paredzētā darbība nav pieļaujama.

Ņemot vērā šajā atzinumā iepriekš norādīto, Dienests atzīst, ka konstatējami tādi apstākļi, kas ir par pamatu aizliegt pilnībā Ierosinātāja Paredzēto darbību. Līdz ar to, Dienests, saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu nosaka, ka Paredzētā darbība nav pieļaujama.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ieva Upena-Rasuma, ieva.upena-rasuma@vvd.gov.lv

Dace Strode, dace.strode@vvd.gov.lv

Vineta Maskava, vineta.maskava@vvd.gov.lv

⁶⁰ Novērtējuma likuma 3. panta 5. punkts *vides problēmu risināšana uzsākama, pirms vēl saņemti pilnīgi zinātniski pierādījumi par paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz vidi. Ja ir pamatotas aizdomas, ka paredzētā darbība negatīvi ietekmēs vidi, jāveic piesardzības pasākumi.*

⁶¹ Vides aizsardzības likuma 3. panta pirmās daļas 2. punkts *piesardzības princips — ir pieļaujams ierobežot vai aizliegt darbību vai pasākumu, kurš var ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, bet kura ietekme nav pietiekami izvērtēta vai zinātniski pierādīta, ja aizliegums ir samērīgs līdzeklis, lai nodrošinātu vides vai cilvēku veselības aizsardzību. Principu neattiecinā uz neatliekamiem pasākumiem, ko veic, lai novērstu kaitējuma draudus vai neatgriezenisku kaitējumu.*

⁶² Vides aizsardzības likuma 3. panta pirmās daļas 4. punkts *izvērtēšanas princips — jebkuras tādas darbības vai pasākuma sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas. Darbība vai pasākums, kas var negatīvi ietekmēt vidi vai cilvēku veselību arī tad, ja ievērotas visas vides aizsardzības prasības, ir pieļaujams tikai tad, ja paredzamais pozitīvais rezultāts sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības vai pasākuma nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai.*